

Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání

Název ŠVP:

***„Jen si, děti, všimněte,
co je krásy na světě“***

Všechno, co v mateřské škole děláme, děláme pro děti, pro jejich radost, spokojenost, štěstí a jejich mnohostranný rozvoj.

Vydala: Hana Továrková,
ředitelka školy

Obsah ŠVP

1. Identifikační údaje o mateřské škole

2. Obecná charakteristika školy

3. Podmínky vzdělávání

- 3.1 Věcné podmínky
- 3.2 Životospráva
- 3.3 Psychosociální podmínky
- 3.4 Organizace
- 3.5 Řízení mateřské školy
- 3.6 Personální a pedagogické zajištění
- 3.7 Spoluúčast rodičů
- 3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
- 3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných
- 3.10 Podmínky vzdělávání dětí od 2 do 3 let

4. Organizace vzdělávání

- 4.1 Organizace dne
- 4.2 Kritéria pro přijímání dětí
- 4.3 Distanční vzdělávání

5. Charakteristika vzdělávacího programu

- 5.1 Zaměření školy
- 5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu
- 5.3 Metody a formy vzdělávání
- 5.4 Průběh vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných
- 5.5 Vzdělávání dětí od 2 do 3 let
- 5.6 EVVO a polytechnická výchova
- 5.7 Logopedická prevence
- 5.8 Digitální technologie

6. Vzdělávací obsah

- 6.1 Název ŠVP – názvy bloků
- 6.2 Integrované bloky

7. Evaluační systém

- 7.1 Oblasti autoevaluace
- 7.2 Prostředky autoevaluace
- 7.3 Zásady pro evaluaci
- 7.4 Časový plán, odpovědnost

8. Zdroje

1. Identifikační údaje o mateřské škole

Název dokumentu:

**Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
„Jen si, děti, všiměte, co je krásy na světě“**

Název zařízení: Mateřská škola Konice, příspěvková organizace

Sídlo: Smetanova 202, 798 52 Konice

Telefon: 582 396 170

e-mail: mskonice@volny.cz

Ředitelka: Hana Továrková

Ředitelka je statutárním orgánem právnické osoby

Kapacita školy: 100 dětí

Právní subjektivita: 1. ledna 2003

**Zřizovatel: Město Konice
Masarykovo náměstí 27
798 52 Konice**

Zařazení do sítě škol: 1. 3. 1996

Číslo jednací: 116/T/2022

Platnost od: 1.9.2022

Zpracovatelé programu:

Zpracovala: Hana Továrková, ředitelka školy

Integrované bloky zpracovaly:

Hana Továrková, ředitelka
Milada Kvapilová, učitelka
Lenka Řezníčková, učitelka
Kateřina Pírková, učitelka
Marie Herníková, učitelka
Marcela Rendárová, učitelka
Zdeňka Šmídová, učitelka
Jarmila Slámová, učitelka

2. Charakteristika školy

Mateřská škola se nachází v okrajové části města, nedaleko kostela, v klidném prostředí. Pěkné okolí a příroda slouží k denním vycházkám a pomáhá k naplňování vzdělávacích cílů při práci s dětmi.

V roce 1992 vznikla MŠ sloučením dvou mateřských škol umístěných do budovy bývalých jeslí. Škola byla původně pětiletá a s ubývajícím počtem dětí se stala trojtřídní. V letech 2002 – 2006 prošla škola mnohočetnými rekonstrukcemi. Byla provedena přístavba, směřující ke zvýšení počtu tříd a navýšení kapacity školy. Nyní je budova dvoupatrová, obklopena školní zahradou. Pro děti je zajištěno prostředí nejen klidné, ale i zdravé, podnětné, a přirozené.

Od 1. ledna 2003 je mateřská škola samostatným právním subjektem, zřizovaným Městem Konice, jejímž statutárním orgánem je ředitelka školy. Celková kapacita školy je 100 dětí ve věkovém složení od 2 do zpravidla 6 let.

Od 1. 9. 2012 je mateřská škola čtyřtřídní s celodenním provozem. Každá třída má svou šatnu a hygienické zařízení. Herny jsou dostatečně prostorné k zajištění spontánních her a řízených činností. Jsou vybaveny moderním nábytkem, hudebními a hracími koutky, počítači, tablety, pomůckami na rozvoj digitalizace. Herny se zároveň využívají jako ložnice v době odpočinku /rozkládají se zde lehátka s lůžkovinami/. V budově je k dispozici také herna pro pohybové aktivity.

I. třída, která je v přízemní části budovy má bezbariérový přístup. Tuto třídu mohou navštěvovat děti s tělesným postižením.

Součástí našeho zařízení je školní jídelna, která zajišťuje celodenní stravování mateřské školy, dále denní místnost pro provozní zaměstnance, hygienická zařízení, prádelna, sušárna, kanceláře.

Okolo budovy MŠ je velká školní zahrada se vzrostlými stromy, travnatou plochou, pískovišti, herními prvky, chodníky pro jízdu na koloběžkách, průlezkami, houpačkami a domečky. Děti mohou zahradu využívat po celý rok, i v zimě k provozování zimních sportů. Na zahradě jsme vytvořili spoustu prvků podporujících rozvoj environmentální a polytechnické výchovy, podporujících badatelskou činnost, zkoumání, experimentování, pěstitelské činnosti ... (mobilní zahrádky, hmyzí hotel, vrbová chýše, záhon pro opylovače ...).

Okolní příroda dává rovněž možnosti k využití při vycházkách – rybník, potok, les, zámecká zahrada. Děti mají neustále možnost pozorování přírody a života v ní, ale i možnost různých pohybových aktivit.

Školní vybavení hračkami a pomůckami se průběžně doplňuje a obnovuje podle potřeby. Zřizovatel finančně zajišťuje provozní náklady školy. Částečně se na úhradě těchto nákladů podílejí i rodiče zapsaných dětí placením školného, jehož výši určuje ředitelka školy.

3. Podmínky vzdělávání

3.1. Věcné podmínky

Třídy jsou prostorné, zařízení jednotlivých tříd je přizpůsobeno individuálním potřebám, věkovým odlišnostem i skupinovým činnostem dětí. Třída, která je umístěna v přízemí budovy, má bezbariérový přístup. Všechny třídy jsou vybaveny novým nábytkem, mají dostatečné prostory pro hry a činnosti dětí. Vybavení tříd hračkami, pomůckami je na dobré úrovni. Hračky a pomůcky jsou umístěny tak, aby byly dětem dostupné, a jsou průběžně doplňovány novými. Třídy a herna jsou členěny do hravých koutků, které slouží pro námětové hry např. „Na domácnost“, „Na obchod“, „Na kadeřnictví“, konstruktivní hry, výtvarné činnosti /vozík s výtvarným materiálem/, hudební činnosti /klavír, rytmické, hudební nástroje / V herně je umístěn i koutek pro práci s počítačem s výukovými programy a také odpočinkový koutek. Každá třída je vybavena televizí, DVD a CD přehrávačem.

Pro skupinové zájmové činnosti slouží menší třída, která je vybavena stolečky, malířskými stojany, regály, vozíkem s výtvarnými pomůckami, dvojdřezem s vodou, zrcadlem na logopedické hrátky a vlastním hygienickým zařízením. Pro všestranný pohybový rozvoj dětí využíváme herna pro pohybové aktivity, která je vybavena sportovním nářadím a mnoha pomůckami na cvičení /překážková dráha, trampolína, závěsné nářadí na žebříny, padák, skluzavka, gymnastické míče, owerbally, atd./.. Nářadí i pomůcky jsou průběžně doplňovány a inovovány tak, aby vyhovovaly všem dětem zařazeným do jednotlivých tříd (se SVP, dětem 2letým, s odlišným mateřským jazykem...). Dětský nábytek, výška stolků a židliček, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení /počet toalet a umyvadel / odpovídá vyhlášce č.410/2005 Sb. Vybavení pro odpočinek dětí /lehátka/ odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné a jsou estetického vzhledu.

Osvětlení tříd, vytápění vyhovuje hygienické normě, je dbáno na to, aby všechny prostory budovy byly v čistém a hygienicky nezávadném stavu. Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje zahrada, která je vybavena herními prvky pro námětové hry /domečky/, dále – průlezkami, skluzavkami, „Hradem“ a třemi pískovišti. Prostory zahrady umožňují dětem rozmanité pohybové aktivity. Nyní se intenzivně zabýváme dovybavením zahrady o prvky sloužící k rozvoji environmentální a polytechnické výchovy, jejichž nedílnou součástí je i badatelská činnost. Děti se svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě interiéru budovy. Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly přístupné jak dětem, tak i jejich rodičům.

Všechny vnitřní i venkovní prostory splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

3.2. Životospráva

Děti jsou stravovány podle zásad zdravé výživy, skladba jídelničku zaručuje zdravou, plnohodnotnou, pestrou a vyváženou stravu. Je zachována vhodná skladba jídelničku. Při přípravě je dodržována zdravá technologie. Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Děti mohou jíst podle potřeb/nejdou do jídla nuceny, mohou si určit porce jídla/, jsou vedeny k tomu, aby stolovaly kulturně, čistě, v pohodě a klidu. V průběhu celého dne je pro děti zajištěn dostatek tekutin.

Mateřská škola zajišťuje pravidelný denní rytmus, který je natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činností dětí v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci. Rodiče mají možnost přivádět děti do MŠ podle svých možností, na základě domluvy, aby bylo možné reagovat na neplánované události v mateřské škole.

Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, vždy reagujeme na okamžitý stav ovzduší nebo počasí /mráz pod -10 C, náledí silný vítr, déšť, inverze, velká horka/, mají dostatek příležitostí k pohybovým činnostem, což nám umožňuje tělocvična v budově MŠ, kde se děti seznamují s různými druhy sportovních činností. Pro zdravý vývoj dětí podporujeme spontánní tělesný pohyb zejména na čerstvém vzduchu na školní zahradě, ale

i v rámci možností ve třídách. Spací aktivity dětí jsou upraveny dle individuálních potřeb, dětem s nižší potřebou spánku jsou po krátkém odpočinku nabízeny klidné aktivity ve třídě. Do spaní v MŠ nikdo děti nenutí. V průběhu dne mají děti možnost kdykoliv relaxovat v klidných koutcích. Všichni zaměstnanci podporují zdravý životní styl.

3.3. Psychosociální podmínky

Mateřská škola klade důraz, aby se děti i dospělí cítili v prostředí MŠ dobře, jistě a bezpečně. Dbáme na to, aby atmosféra ve škole byla vřelá, klidná a vstřícná. Učitelky respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají k jejich uspokojování. Snažíme se jednat přirozeně a citlivě, klidně a pohodově. Učitelky vedou děti stylem, který je podporující, sympatizující, projevuje se vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitele s dětmi. Dbáme, aby děti nebyly neúměrně zatěžovány a nuceny ke spěchu, měly rovnocenné postavení a žádné z nich nebylo zvýhodňováno nebo zesměšňováno, podceňováno apod. Vyhýbáme se negativním slovním komentářům a podporujeme děti v samostatných pokusech. Vedeme děti ke svobodnému projevu a rozhodování, samostatnosti a vědomí potřebnosti určitých pravidel, která jsou jasně a srozumitelně stanovena po dohodě s dětmi. Důraz je kladen především na pocit bezpečí, přátelské vztahy mezi dětmi a dospělými, vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu, řešení konfliktů. Učitelky se dostatečně věnují neformálním vztahům ve třídě, nenásilně ovlivňují vztah mezi dětmi prosociálním směrem – prevence šikany.

Do MŠ jsme připraveni přijmout děti se speciálními vzdělávacími potřebami. O přijetí dětí se SVP rozhodne ředitel školy na základě posouzení poradenského zařízení. Pro tyto děti bude vypracován plán pedagogické podpory nebo individuální vzdělávací plán, na jehož základě budeme děti dále rozvíjet a napomáhat jim vyrovnávat nerovnoměrnosti jejich vývoje.

V případě, že nebude naplněna kapacita školy, lze do MŠ přijmout děti, které mají nejméně 2 roky. Oblasti péče a podmínky vzdělávání dětí 2– letých jsou uvedeny v kapitole 3.10.

V rámci optimálního přechodu dětí z rodiny do mateřské školy umožňujeme nově přichozím dětem možnost postupně přivykat neznámému prostředí a přizpůsobovat se novým situacím.

3.4. Organizace

Naše mateřská škola přijímá děti v souladu s platnou legislativou, obvykle od 3 do 6 let, není-li naplněna kapacita školy, přijímáme i děti dvouleté. S účinností od 1.1.2017 je předškolní vzdělávání od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky, povinné. Aktuální kritéria pro přijímání dětí jsou zveřejněna na webových stránkách školy: www.mskonice.cz.

V mateřské škole máme obvykle 4 třídy. Děti jsou rozdělovány do tříd zpravidla:

- I. třída (Sluníčka) - 2 - 5 leté
- II. třída (Berušky) - 2 - 6 leté
- III. třída (Koťata) - 5 - 7 leté
- IV. třída (Motýlci) - 2 - 5 leté

Vytvoření tří tříd smíšených (třída Sluníček, Berušek a Motýlků) umožňuje zachování sourozeneckých vazeb, či pobyt s kamarádem. III. třída je obvykle pro děti 5 – 6 leté. Děti rozdělujeme do tříd ředitelka školy tak, aby byly zachovány podmínky pro kvalitní a profesionální vzdělávání. Lze zohlednit přání rodičů, pokud to dovolí aktuální podmínky. Denní řád je sestaven tak, aby bylo možné pružně reagovat na individuální možnosti dětí. Do denního řádu několikrát týdně zařazujeme řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Učitelky se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Preferujeme vyvážený poměr spontánních a řízených aktivit. Uplatňujeme širokou škálu forem a metod práce. Děti mají dostatek času i

prostoru pro spontánní hru, pro dokončení započaté činnosti. Jsou vytvořeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Pokud děti potřebují soukromí, mají možnost se uchýlit do klidného koutku. Mají i možnost soukromí při hygieně.

V případě potřeby spolupracuje s učitelkami ve třídě asistentka pedagoga nebo školní asistent. Učitelky postupují plánovitě. Vychází z potřeb a zájmů dětí, s ohledem na jejich individuální vzdělávací potřeby a možnosti. Pro veškeré činnosti se snažíme vytvořit vhodné personální a materiální podmínky. Ve třídách nepřekračujeme stanovené počty dětí, spojujeme děti co nejméně. Každému dítěti, které nově nastupuje do mateřské školy, je individuálně přizpůsobený adaptační režim.

Možnost adaptace pro nové děti:

- možnost prohlédnout si MŠ s rodiči v době zápisu
- možnost účasti rodiče prvních dnů docházky dítěte v ranních spontánních hrách a činnostech
- možnost postupného prodlužování pobytu dítěte v MŠ
- možnost v letním období pobývat na zahradě – po dohodě s ředitelkou /seznámit se s dětmi, učitelkami a prostředím/.

Provozní doba je od 6.15 do 16.15 hodin

Rodiče mají možnost přivádět děti do mateřské školy dle svých potřeb, povinné předškolní vzdělávání je uskutečňováno od 8.00 – 12.00 hodin. Denní řád školy je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby. Pedagogové se plně věnují dětem, jejich výchově a vzdělávání a dbají, aby poměr spontánních a řízených činností v denním programu byl vyvážený.

V případě krizového opatření má mateřská škola vytvořeny podmínky pro profesionální a kvalitní **distanční vzdělávání** pro děti s povinnou předškolní docházkou. Distanční vzdělávání nabízíme i dětem, které nemají povinné předškolní vzdělávání, a to na principu dobrovolnosti. Třídy jsou vybaveny didaktickou technikou, která umožňuje kvalitní distanční vzdělávání.

Distanční vzdělávání je realizováno prostřednictvím emailové a telefonické komunikace.

V bývalém výtvarném ateliéru jsou vytvořeny podmínky pro vzdělávání dětí **s odlišným mateřským jazykem či s nedostatečnou znalostí českého jazyka**. Tento „ateliér“ je vybaven vhodnými materiály a pomůckami pro skupinu 4 a více dětí, které dle platné legislativy potřebují jazykovou podporu.

3.5. Řízení mateřské školy

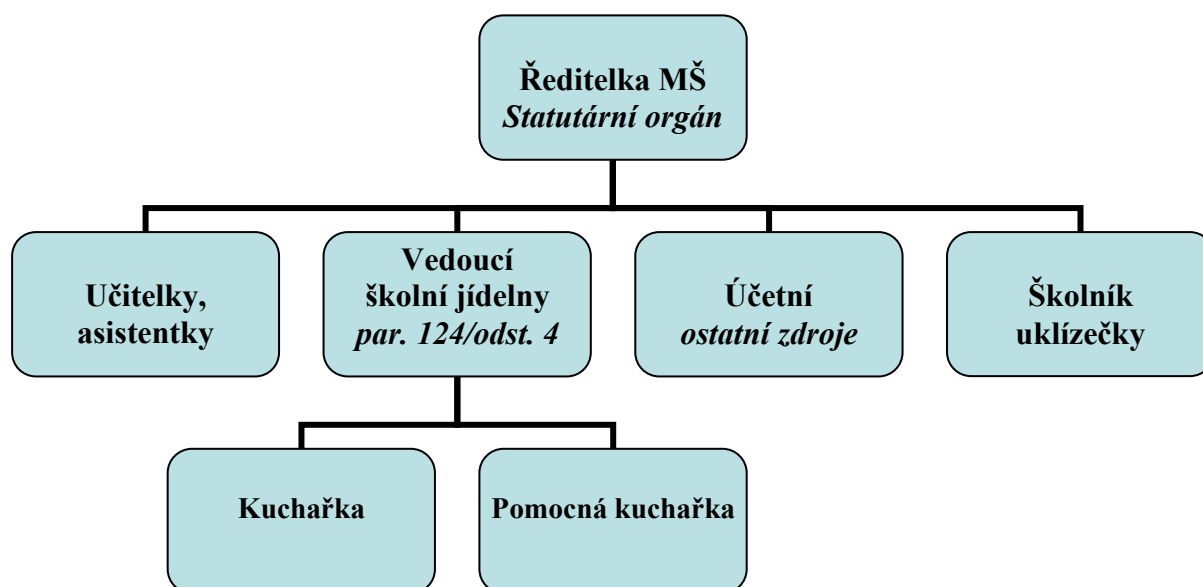
V mateřské škole nám jde o vytváření takových pracovních podmínek, za kterých budou respektována práva a bezvadně plněny povinnosti zaměstnanců vyplývajících z pracovního řádu. Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny pracovní smlouvou, pracovními náplněmi, zaměstnanci jsou s nimi seznámeni.

Pro kvalitní práci /plynulý chod školy/ je vytvářeno ovzduší vzájemné důvěry, tolerance, všichni spolupracovníci jsou zapojeni do řízení školy, podporuje se vzájemná spolupráce, předávání informací, výměna zkušeností, požadavků, respektování jejich názorů. Školní vzdělávací program vypracovává ředitelka ve spolupráci s ostatními pedagogickými pracovníci, případně rodiči. Každá učitelka zodpovídá za výchovně vzdělávací proces ve své třídě, tvoří si svůj třídní vzdělávací program.

Pedagogové pracují jako tým, zvou ke spolupráci i rodiče. Plánování pedagogické práce se opírá o předchozí analýzu a využívá se zpětné vazby. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu MŠ, jsou smysluplné a užitečné. Zaměstnanci jsou pozitivně motivováni, podporuje se u nich vzájemná spolupráce. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy /OŠMT/, se ZŠ, pedagogicko-psychologickou poradnou, SPC Prostějov, logopedickými poradnami a s jinými odborníky, kteří poskytují pomoc při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

Schéma řízení školy

3.6. Personální a pedagogické zajištění

Personální a pedagogickou činnost zajišťují zpravidla:

Pedagogičtí pracovníci: 8 učitelek
asistent pedagoga

Nepedagogičtí pracovníci: 1 školnice
2 uklízečky
1 účetní, snížený úvazek
/mzdové náklady hrazeny z rozpočtu od zřizovatele/
školní asistent

Školní jídelna: 1 vedoucí ŠJ
1 kuchařka
2 pomocné kuchařky,

Zastupováním ředitelky v době její nepřítomnosti je pověřena p. uč. Lenka Řezníčková

Pracovní tým funguje na základě vymezených a společně vytvořených pravidel, na spolupráci učitelů a provozních zaměstnanců, založené na mezilidských vztazích. Všichni pedagogové mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Učitelky mají zájem o svůj další odborný růst, soustavně se vzdělávají a prohlubují si své znalosti v oblasti předškolního vzdělávání:

- účastí na seminářích, webinářích v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- předávání si poznatků ze seminářů a kurzů
- sdílení zkušeností
- samostudiem odborné literatury, metodik předškolního vzdělávání
-

Získané poznatky uplatňují v praxi.

Pracovní doba učitelů je stanovena tak, aby byla zajištěna pedagogická péče o děti a bylo zajištěno souběžné působení učitelek ve třídě. Všichni zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálně.

Ve spolupráci s příslušnými odborníky jsou zajišťovány specializované služby (logopedie, rehabilitace, péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým není pedagog kompetentní) – speciální pedagog, logoped, lékař, rehabilitační pracovník...

3.7. Spoluúčast rodičů

Mateřská škola podporuje a doplňuje rodinnou výchovu, usiluje o maximální spolupráci s rodinou dítěte, snaží se rodině porozumět a vyhovět. Podporuje a spolupodílí se na zdravém, citovém, rozumovém a tělesném rozvoji dítěte a na tom, aby si osvojilo základní životní hodnoty, pravidla chování a fungování mezilidských vztahů. Naším záměrem je především vytvořit takový vztah s rodiči, který je motivuje ke spoluúčasti na vzdělávání a rozvoji dětí na základě partnerství. Vztah s nimi je založen na oboustranné důvěře, otevřenosti, vstřícnosti, respektu a ochotě se zapojit do dění školy. Rodiče mají možnost se účastnit různých programů, dle zájmu vstupovat do her svých dětí. Mají možnost se také spolupodílet při plánování programu mateřské školy.

Rodiče jsou pravidelně informováni o prospívání svých dětí, o jejich pokrocích a rozvoji v učení. Pedagogové se domlouvají s rodiči na společném postupu při výchově a vzdělávání dětí.

Zaměstnanci chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost ve svěřených záležitostech. S rodiči jednají taktně, ohleduplně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny.

Nabízíme rodičům poradenský servis a osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

K tomu využíváme tyto formy a prostředky:

- *schůzky s rodiči* – jsou vzájemným setkáváním rodičů a pedagogů. Zde mají rodiče možnost diskutovat, ptát se, řešit problémy. Na první schůzce jsou rodičům předávány základní informace o chodu MŠ, organizace dne, jsou seznámeni se Školním řádem ŠVP, s hlavními cíli ročního plánu.
- *rozhovory o dětech* – individuální pohovory, informace o prospívání dítěte, o individuálních pokrocích v rozvoji i učení.
- *nástěnky* - informují rodiče, s jakým IB pracujeme, jaké je téma týdne. Tak se mohou rodiče spolupodílet na jednotlivých činnostech ve třídách a obohacovat je / pomůcky, nápady apod./, jsou na nich vystaveny práce dětí, informace o chystaných akcích apod.

- *adaptaci dítěte na MŠ* – rodiče vstupují na začátku docházky do třídy společně s dítětem, usnadňují mu v pohodě, bez stresu zvládnout nástup do MŠ, vytvářet pocit bezpečí, jistoty, vytváří vztah důvěry mezi pedagogy a rodiči.
- *společné tvoření* – rodiče jsou zváni do MŠ při různých příležitostech /dny otevřených dveří, společné tvoření na zvolené téma, .../ - spoluúčast na výzdobě školy
- *společné oslavy* – vánoční besídka, maškarní karneval, svátek matek, rozloučení s předškoláky, sportovní hry, dětský den...
- *poradenský servis* – doporučovat odborné časopisy, setkání s odborníky – lékařem, psychologem, logopedem apod.

K získávání celkového pohledu na úroveň naší MŠ ze strany rodičovské veřejnosti využíváme dotazníky pro rodiče.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Při vzdělávání dětí vycházíme z respektování individuálních potřeb a možností dítěte.

Dítě se **speciálními vzdělávacími potřebami** je takové dítě, které potřebuje k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv poskytnutí podpůrných opatření (§ 16 odst. 1 školského zákona). Dle stupně podpůrných opatření se vypracovává „Plán pedagogické podpory“, který realizuje mateřská škola. Podpůrná opatření dle organizační, pedagogické a finanční náročnosti členíme do pěti stupňů. Mateřská škola zpracovává a uplatňuje „plán pedagogické podpory“ prvního stupně i bez doporučení školského poradenského zařízení. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně vyžadují doporučení ŠPZ.

Všichni pedagogičtí pracovníci, učitelky i asistentky, si rozšiřují a prohlubují kvalifikaci na seminářích, kurzech i v rámci samostudia.

- Při vzdělávání dětí se SVP přihlížíme k tomu, aby naplňování rámcových cílů a vzdělávacích záměrů maximálně vyhovovalo těmto dětem, jejich potřebám i možnostem.
- Volíme vhodné vzdělávací formy, metody a prostředky, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními.
- Učitelé uplatňují profesionální postoje, k rozvoji osobnosti těchto dětí přistupují citlivě. Vytvoří podmínky pro jejich pozitivní přijetí.
- Při vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba úzce spolupracovat nejen s rodiči těchto dětí, ale i s ostatními rodiči a zaměstnanci školy, s odborníky.
- Ve třídách se snažíme vytvořit optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomáháme mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Vše směřujeme k tomu, aby měly všechny děti rovnocenné postavení a byly vytvořeny podmínky pro společné vzdělávání všech dětí.
- V běžné třídě se mohou s přihlédnutím k rozsahu SVP dětí snížit počty dětí
- Uplatňujeme princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností. Umožňujeme dětem osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení.

Mezi děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou zařazeny i děti **s odlišným mateřským jazykem či s nedostatečnou znalostí českého jazyka.**

- Ve třídách jsou vytvořeny podmínky pro individuální poskytování jazykové podpory již od nástupu dítěte do mateřské školy

- V případě počtu 4 a více dětí s odlišným mateřským jazykem či s nedostatečnou znalostí českého jazyka plnicích povinné předškolní vzdělávání máme vytvořeny podmínky pro jazykovou přípravu těchto dětí, která bude probíhat 1x týdně 1 hodinu

V průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami jsou pečlivě vedeny záznamy o pokrocích a vývoji. Význam evaluace o individuálním rozvoji dítěte spočívá v tom, že včas vyrovnává nedostatky či nerovnoměrnosti v úrovni vzdělávání a předchází tak možným obtížím v dalším vzdělávání. Tyto záznamy považujeme vždy za důvěrné!

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

- Pro **vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných** se vypracuje „Plán pedagogické podpory“, jehož obsah i podmínky jsou přizpůsobeny mimořádným schopnostem dětí, jejich potřebám a možnostem, případně doplněn nabídkou dalších aktivit podle zájmů či mimořádného nadání dětí.
- Rozvoj a podpora těchto dětí bude zajišťována a organizována tak, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit, uplatnit a dále rozvíjet.
- Při stanovení podpůrných opatření pro podporu nadání budeme postupovat podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí.
- Dbáme na to, aby vzdělávání nebylo jednostranné a neomezilo šíři obvyklé vzdělávací nabídky.
- Pro vzdělávání nadaných dětí máme proškolený personál.

3.10 Podmínky a vzdělávání dětí od dvou do tří let

Psychosociální podmínky

Cílem všech zaměstnanců v mateřské škole je, aby se děti i dospělí cítili v prostředí MŠ spokojeně, jistě a bezpečně. K tomu je třeba vytvořit plně vyhovující podmínky:

- vytvoření klidné, příznivé atmosféry ve třídě
- rodiče využívají systém adaptace (mohou být s dítětem ve třídě)
- děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem a chvatem, respektujeme u nich psychomotorické tempo dětí od 2 do 3 let
- děti dostávají jasné a srozumitelné pokyny
- učitelka oslovuje každé dítě křestním jménem, má zjištěno, jak mu doma říkají
- učitelka svým chováním poskytuje empatickou odezvu na případné problémy dítěte
- dítě má možnost si odpočinout v odpočinkovém koutku se svým polštářkem či plyšovou hračkou
- učitelka vůči těmto dětem uplatňuje požadavky, které jsou pro ně věkově, vývojově a individuálně přiměřené
- učitelka dává dětem možnost dokončit činnost, dohrát hru

Materiální podmínky

Pro děti od 2 do 3 let je nutné využívat vhodné pomůcky:

- široké tužky, voskovky
- velká puzzle
- molitanové stavebnice
- koberce, relaxační vaky, polštářky
- snadno omyvatelné hračky, zvukové hračky, bezpečné – bez ostrých hran a drobných oddělitelných součástí

Děti by měly mít k hračkám snadný přístup.

Pro zefektivnění vzdělávání máme v plánu dle kompetenčních, prostorových, finančních, materiálních, organizačních, legislativních, časových a personálních možností změnit, zlepšit či doplnit vybavení tříd interaktivními tabulemi či dotykovými panely, novým nábytkem, dalšími herními koutky, vybudovat výtah do 3. nadpodlaží, doplnit sportovní nářadí a náčiní ve třídě pro pohybové aktivity. Na školní zahradě pořídit další herní prvky, vodní prvky, opravit vjezd a školní dvůr.

4. Organizace vzdělávání

Děti jsou obvykle rozděleny do 4 tříd. Zpravidla dvě třídy smíšené – děti od 2 roku do 5 let, 1 třída (Berušky) – od 3 do 6-ti let, třída Koťátek – děti, které se povinně vzdělávají (předškoláci), případně děti, které na podzim dosáhnou 5-ti let.

- I. třída – Sluníčka (2 – 5 let) – max. 24 dětí
- II. třída – Berušky (3 – 6 let) – max. 24 dětí
- III. třída – Koťata (5 – 7 let) – max. 28 dětí
- IV. třída – Motýlci (2 – 5 let) – max. 24 dětí

Děti do tříd rozděluje ředitelka tak, aby byla zachována vysoká kvalita vzdělávání. Dle aktuálních podmínek zohledňuje přání rodičů, sourozenecké vazby či zachování přátelství. Děti se od 6.15 – 7.00 hodin scházejí ve třídě Berušek, poté se rozejdou do svých tříd. Děti ze třídy Motýlků odcházejí v 8.00 hodin a ve 14.10 se rozdělují do tříd Berušek a Sluníček. V odpoledních hodinách od 15.45 – 16.15 hodin jsou odpolední zájmové činnosti organizovány ve třídě Sluníček.

Veškeré aktivity se snažíme organizovat tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě, experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem.

Ve třídách se dětem věnují 2 profesionální pedagogické pracovnice, je zajištěno jejich souběžné působení, zejména při skupinových činnostech, pobytu venku či při realizaci projektových dnů, výletech ...

V případě potřeby spolupracuje s učitelkami ve třídě asistentka pedagoga nebo školní asistent.

Doba odpočinku a relaxace vychází z věkových a individuálních potřeb dítěte.

Odpočívání chodí všechny děti, děti v posledním roce docházky relaxují při poslechu pohádek, pokud nemají potřebu spánku (asi po 30 minutách odpočinku), tak se věnují činnostem zaměřeným na přípravu pro vstup do základní školy formou individuálního přístupu, jazykové přípravě či rozvoji dětí se speciálními vzdělávacími potřebami nebo si volí klidové činnosti dle vlastního výběru

V rámci lepší adaptace dětí umožňujeme nově přichozím dětem prohlédnout si s rodiči školu v době zápisu, také se mohou zúčastnit prvních dnů docházky dítěte v době spontánních her a činností dětí.

Rodiče mají možnost přivádět děti do mateřské školy dle svých potřeb. Denní řád školy je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby. Pedagogové se plně věnují dětem, jejich výchově a vzdělávání a dbají, aby poměr spontánních a řízených činností v denním programu byl vyvážený.

Povinné předškolní vzdělávání je organizováno v době od 8.00 – 12.00 hodin.

Vzdělávání dětí **s odlišným mateřským jazykem či s nedostatečnou znalostí českého jazyka** je organizováno individuálně ve třídách, v případě 4 a více těchto dětí zřizujeme skupinu pro jazykovou přípravu dětí – 1 hodina týdně v době klidových aktivit dětí.

Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání

Ředitelka mateřské školy stanovuje kritéria, podle kterých bude postupovat při rozhodování o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole v případech, kdy počet žádostí podaných zákonnými zástupci dětí překročí stanovenou kapacitu maximálního počtu dětí pro mateřskou školu. Konkrétní kritéria pro přijímání dětí jsou zveřejněna před termínem zápisu na webových stránkách školy www.mskonice.cz. Odpovědnou osobou je ředitelka školy.

Distanční vzdělávání

V případě krizového opatření poskytuje mateřská škola profesionální a kvalitní **distanční vzdělávání** pro děti s povinnou předškolní docházkou. Distanční vzdělávání nabízíme i dětem, které nemají povinné předškolní vzdělávání, a to na principu dobrovolnosti. Distanční vzdělávání je realizováno prostřednictvím emailové a telefonické komunikace.

Způsob realizace distančního vzdělávání

- zasíláním týdenního plánu, zadáváním úkolů, zasíláním odkazů na vzdělávací portály, programy a zasíláním vzdělávacích listů
- dětem budou zadávány pracovní úkoly na email zákonného zástupce dítěte či webové stránky školy
- dětem je poskytována zpětná vazba

Vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem a dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Vzdělávání dětí **s odlišným mateřským jazykem či s nedostatečnou znalostí českého jazyka** je organizováno individuálně ve třídách, v případě 4 a více těchto dětí s povinným předškolním vzděláváním, zřizujeme skupinu pro jazykovou přípravu dětí – 1 hodina týdně v době klidových aktivit dětí.

Pokud je dětí méně, je jim ihned po příchodu do MŠ poskytována individuální jazyková podpora v rámci běžných vzdělávacích činností.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1. Zaměření školy

Mateřská škola pracuje podle vlastního školního vzdělávacího programu s názvem: „Jen si, děti, všimněte, co je krásy na světě“. Vychází z cílů a kompetencí Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Vzdělávání v mateřské škole vyplývá z rámcových cílů předškolního vzdělávání a směřuje:

- a) k rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání, vytvoření potřebných dovedností
- b) k osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- c) k získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí a vytváření podmínek k tomu, aby dítě získávalo elementární základy klíčových kompetencí

Vzdělávací oblast předškolního vzdělávání je založena na postupném naplňování dílčích vzdělávacích cílů, stanovených RVP v pěti oblastech:

1. Dítě a tělo
2. Dítě a jeho psychika
3. Dítě a ten druhý
4. Dítě a společnost
5. Dítě a svět

Těchto pět oblastí je zahrnuto v integrovaných blocích /9 hlavních témat/, které jsou zpracovány v třídním vzdělávacím programu do podtémat a jsou přizpůsobeny vnějším i vnitřním podmínkám a možnostem školy. Kromě pojatých tematických celků máme v našem programu vždy prostor pro zařazení námětů, které vyplynou ze spontánně vzniklých situací, individuálních zážitků, či spontánních nápadů dětí.

Při práci s dětmi prosazujeme integrovaný přístup ke vzdělávání /každému dítěti by se mělo dostávat takové péče, kterou individuálně potřebuje a která mu vyhovuje/. Obsah integrovaných bloků vychází ze života dětí, je smysluplný, zajímavý, pestrý, poskytuje různé aktivity.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

- předávat a zprostředkovávat dětem základní životní zkušenosti v přirozeném prostředí dětí cestou výchovy a vzděláváním založeném na principu uspokojování individuálních potřeb a zájmů
- vést děti k samostatnosti při řešení problémů, praktickým činnostem a experimentování, orientovat se zejména na smyslové preference dítěte
- vytvořit podmínky pro společné vzdělávání a napomáhání vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí
- vést děti ke zdravému životnímu stylu
- dovést dítě na konci předškolního věku k tomu, aby v rozsahu svých předpokladů a možností získalo danému věku přiměřenou fyzickou, psychickou, sociální samostatnost pro jeho další rozvoj a učení, příprava dětí pro vstup do základní školy

5.3 Metody a formy vzdělávání

Naplňování rámcových cílů ŠVP je uskutečňováno různými formami a metodami.

V naší mateřské škole preferujeme, aby se učební aktivity a získávání nových vědomostí a dovedností uskutečňovalo na základě praktických zkušeností, prožitkového učení, experimentování. Naším záměrem je postupná orientace na „projektovou metodu učení“.

V projektovém učení má učitelka roli průvodce, musí být vzorem, stanoví konkrétní cíle, připraví dostatečně podnětné prostředí, sleduje vyváženost činností, přihlíží k individuálním potřebám a schopnostem dětí. Podporuje děti v samostatnosti, kreativitu a vede je k zodpovědnosti za svoje chování. Směřuje k naplňování požadavků RVP PV a k rozvoji osobnosti dítěte. Je založena na vnitřní motivaci a aktivním zapojení dítěte.

Snažíme se, aby veškeré aktivity probíhaly především formou dětské hry, která poskytuje dítěti bezprostřední uspokojení, radost, napětí, přináší pocit svobody. Prostřednictvím her si děti osvojují základní pravidla chování, samostatně řeší problém metodou pokusu a omylu, jednají iniciativně a to vše na základě svého zájmu a vlastní volby.

Důraz klademe také na metody prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi. Prožitkové učení je pro děti nenásilné, funkční, je založeno na přímých zážitcích dítěte, podněcuje děti k radosti z učení, děti mají zájem získávat nové zkušenosti a ovládat další dovednosti, dává jim dostatek prostoru pro spontánní aktivitu a jejich vlastní plány.

Naší snahou je, aby poměr spontánních a řízených aktivit byl vyvážený

Pro dosažení dobrých výchovných a vzdělávacích výsledků dodržujeme zásady:

- cílevědomosti
- aktivity
- přiměřeného a individuálního přístupu
- názornosti
- postupnosti a soustavnosti
- jednotnosti
- důslednosti
- trvalosti / osvojené vědomosti, dovednosti a postoje jsou trvalé a znovu použitelné/
- vědeckosti /předávané informace jsou v souladu s vědeckou správností/
- zásada vyzdvihování kladných rysů charakteru

V běžných denních činnostech, při řízené činnosti, spontánní hře využíváme dále:

- spontánní sociální učení – založené na základě přirozené nápodoby /poskytování vzorů chování a postojů/
- situační metody spočívající v řešení problémů, které vycházejí ze skutečné události, konkrétní situace /děti sbírají, třídí, hodnotí informace, hledají originální varianty řešení/
- inscenační metody – hraní rolí, interaktivní a dramatické hry /sociální učení v modelových situacích, kdy se kombinuje hraní rolí a řešení problému/
- komunitní kruh – kde si děti vyprávějí zážitky, své pocity, diskutují o problémech, řeší různé situace, seznamují se s nabídkou činností, ze které si mohou vybírat
- skupinové činnosti, které vedou děti k vzájemné spolupráci

5.4 Průběh vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných

a) děti se speciálními vzdělávacími potřebami

Rámcové cíle a záměry ŠVP jsou pro všechny děti společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je přizpůsobujeme tak, aby jejich naplňování zcela vyhovovalo jejich potřebám a možnostem. Snažíme se vytvářet optimální podmínky k rozvoji osobnosti dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, k učení i ke komunikaci, aby dosáhly co největší samostatnosti.

Volíme vhodné vzdělávací formy, metody a prostředky, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními.

System péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními

I. stupeň podpůrných opatření – opatření MŠ

- pro děti se SVP **I. stupně** bude na základě zjištění drobných nedostatků či nerovností ve vývoji nebo vzdělávání sestaven „**plán pedagogické podpory**“ mateřskou školou (motorická obratnost, špatná koncentrace pozornosti, špatný úchop pomůcek, vnímání, rozvoj řeči, verbální obratnosti, špatná dovednost reprodukovat a pamatovat si instrukce i zadání práce...), tento plán si mateřská škola upravuje v souladu s potřebami vzdělávání dítěte
- **PLPP** se vypracovává na základě provedené diagnostiky nejpozději do 1 měsíce po nástupu dítěte do MŠ (dítěti musíme umožnit adaptaci na nové prostředí v čase přirozeném předškolnímu věku, z toho důvodu zpočátku využíváme ověřené informace o dítěti – lékařské zprávy...)
- za realizaci podpůrných opatření I. stupně, využití plánu pedagogické podpory, vyhodnocení účinnosti podpory, případné vyšetření školského poradenského zařízení zodpovídá ředitelka školy
- PLPP sestavuje pověřená uč. ve spolupráci s kolegyní ve třídě – PLPP musí být jednoduchý, srozumitelný, strukturovaný, který nastaví pro dítě pravidla častějšího vyhodnocování pokroku, poskytuje zpětnou vazbu
- výsledky pokroku dítěte se vyhodnocují průběžně, na pedagogických radách 1x za 3 měsíce
- pokud 1.stupeň podpůrných opatření není dostačující, obrátí se MŠ (ředitelka školy) na školské poradenské zařízení – je nutné informovat rodiče a vyžádat si písemný souhlas

II. stupeň podpůrných opatření

- pokud vzdělávání dítěte se SVP vyžaduje poskytování podpůrných opatření II. – V. stupně, nejzazší doba pro zahájení PO je 4 měsíce
- mateřská škola (pověřený pedagogický pracovník) vypracuje „**individuální vzdělávací plán**“
- IVP se vypracovává na základě doporučení školského poradenského zařízení
- vyšetření ve ŠPZ se provádí s písemným souhlasem rodičů
- ředitelka určí pedagogického pracovníka, který se bude věnovat komunikaci se školským poradenským zařízením, s rodiči a bude vytvářet doporučení ke vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami
- IVP se vyhodnocuje po 3 měsících na pedagogických radách a na základě hodnocení se stanoví další postup
- v případě nedostačujících podpůrných opatření je nutná konzultace s rodiči a školského poradenského zařízení, obdobně se postupuje i v případě, že poskytovaná podpůrná opatření již nejsou potřebná
- veškeré hodnocení bude písemně zaznamenáno
- na doporučení ŠPZ škola zajistí pomoc dalšího pedagogického pracovníka (asistenta pedagoga, speciálního pedagoga...)
- pokud zákonní zástupci neposkytují součinnost nebo postupují v rozporu s nejlepším zájmem dítěte, škola usiluje o zajištění nápravy, případně kontaktuje OSPOD

b) dítě s odlišným mateřským jazykem nebo nedostatečnou znalostí českého jazyka

Předškolní vzdělávání napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami (Školský zákon, § 33).

Pro děti s odlišným mateřským jazykem (dále jen OMJ) nebo nedostatečnou znalostí českého jazyka to znamená, že kromě běžného rozvoje dovedností a schopností je nutné tyto děti naučit česky ještě dříve, než nastoupí na základní školu.

Na začátku školního roku pedagogický personál školy vhodným a přiměřeným způsobem seznámí všechny děti z celé školy s integrovaným dítětem s OMJ, jeho zvláštnostmi, omezeními a jejich příčinou. Pokud jsou děti dostatečně poučeny předem, předcházíme projevům a náznakům posmívání, šikany, rasové nesnášenlivosti, odmítání dítěte nebo k sociálnímu vyčlenění dítěte z kolektivu.

V souladu s platnou legislativou poskytuje naše škola jazykovou podporu dětí s odlišným mateřským jazykem nebo nedostatečnou znalostí českého jazyka.

Cizinec v naší škole

Před nástupem dítěte do MŠ je nezbytné:

- naplánovat systém komunikace s rodiči dítěte
- připravit pomůcky pro zkvalitnění výuky
- připravit dětský kolektiv na nástup cizince do jejich skupiny
- začlenit do ŠVP svátky rodné země cizince, poznávání jeho kultury, zajímavosti rodné země dítěte...
- informovat rodiče ostatních dětí, že do školy dochází děti cizinců, jiných etnik, děti se speciálními vzdělávacími potřebami

Před nástupem do mateřské školy zjistíme:

- jak se správně vyslovují jména dětí a rodičů
- informace o zemi, kultuře
- kde a s kým dítě bydlí, kdo jej bude vyzvedávat ze školy
- zda již dítě zná alespoň nějaké české výrazy
- úroveň porozumění českému jazyku u rodinných příslušníků
- zdravotní stav, případné medikace
- hygienické, sebeobslužné dovednosti
- úroveň psychického a fyzického vývoje
- zkušenost s kolektivem dětí, reakce na odloučení od rodičů

První dny v mateřské škole:

- umožnit rodiči přítomnost v mateřské škole
- pozvolná adaptace, nepřetěžovat dítě
- zpočátku používáme neverbální komunikaci (gesta, mimiku, dotyky, braní za ruku a odvedení na místo, názorné předvedení požadované činnosti...)
- při verbální komunikaci mluvíme pomalu, plynule, snažíme se dělat pauzy na konci vět a kontrolovat odezvu
- využíváme kartičky se základními pojmy, které se během dne opakují
- první používaná slova: prosím, děkuji, dej..., dále rozšiřujeme slovní zásobu (auto – nové, žluté, nákladní...)
- při denním programu využíváme piktogramy
- najdeme dítěti „jeho“ místo, kde by mohlo nerušeně odpočívat
- mít v MŠ svoji hračku z domova

Pravidla komunikace s dítětem:

- začínáme komunikovat pozvolna
- poskytujeme dítěti dostatek příležitosti pro zapojení do her
- snažíme se dítě zapojovat do všech činností, nenutíme jej
- používáme komunikační kartičky a demonstrační obrázky
- verbální sdělení doprovázíme neverbálním, hovoříme nahlas, pomalu
- ověřujeme si, že dítě gestikulaci chápe

- zpočátku používáme stále stejné slovní obraty
- podporujeme vzájemnou komunikaci a interakci mezi vrstevníky
- pomáháme dětem s pochopením běžných her
- učitelka pomáhá při řešení rizikových situací, zastává roli prostředníka
- využíváme metod dramatizace
- poskytujeme příležitosti k jazykovému projevu
- poskytujeme dostatek čtenářských příležitostí
- zvyšujeme očekávání (požadujeme verbální odpověď)
- každé sdělení upřesňujeme a rozšiřujeme

Pravidla komunikace s rodiči:

- používáme krátké věty, hesla
- místo telefonování posíláme SMS
- nepoužíváme termíny zítra, pozítří..., ale přesné datum, přesný čas...
- informace předávat raději v psané formě, strukturovaně, s sebou domů
- popisovat místa přesně, adresou

Vzájemná komunikace pedagogů a ostatního personálu:

- komunikace probíhá prioritně mezi pedagogy ve třídě – denně
- personál školy je o vývoji integrace informován na společných poradách

Dítě s OMJ je v naší škole vedeno jako dítě se speciálními vzdělávacími potřebami. Zpočátku volíme podpůrná opatření 1. stupně, která po 3 měsících vyhodnotíme a zvolíme další postup, což může být pokračování v nastavených podpůrných opatřeních, či vyšetření v PPP a nastavení doporučených podpůrných opatření, popř. zajištění asistenta.

Integraci získáme:

- praktické zkušenosti
- schopnost zvládnout krizovou situaci, řešení problémů vzniklých při jinak běžných aktivitách třídy (výlety, přesuny, návštěvy divadel. představení...)
- schopnost zvládnout integraci dítěte s OMJ ve třídě s běžným počtem dětí
- možnost sledovat celkový vývoj stavu dítěte s OMJ a jeho pokroky
- děti se naučí toleranci, spolupráci, vzájemné pomoci, kooperaci

Rizika integrace:

- rodiče ostatních dětí nesouhlasí s integrací (je třeba rodiče včas informovat, poučit je o pozitivěch, případně negativěch...)
- jazyková bariéra mezi dítětem x pedagogem, dítětem x vrstevníky, rodiči x školou
- náznaky vyčlenění dítěte z kolektivu vrstevníků
- náznaky xenofobie nebo rasismu ze strany vrstevníků
- náznaky xenofobie či rasismu ze strany rodičů
- nevhodný výběr metod a prostředků pro nácvik komunikačních dovedností a českého jazyka
- nejasnosti a nedorozumění v souvislosti s režimem a provozem školy ze strany rodičů

Naším cílem je, aby na škole vládlo pozitivní klima. Jsme si vědomi toho, že děti s OMJ překonávají nejen jazykovou bariéru, ale i bariéru kulturní a náboženskou. Ze strany zaměstnanců je třeba respektovat kulturní odlišnost dítěte, ale je velmi důležité je učit i našim kulturním pravidlům.

c) vzdělávání dětí nadaných

V mateřské škole vytváříme podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. Dítě, které vykazuje známky nadání, je v mateřské škole plně podporováno.

V průběhu vzdělávání je stimulován rozvoj jeho potenciálu včetně druhu nadání tak, aby se jeho nadání mohlo rozvíjet a uplatňovat.

Zároveň dbáme na to, aby se nadané dítě rozvíjelo všestranně.

Pokud jsou u nadaného dítěte stanovena podpůrná opatření pro podporu nadání, zajišťuje mateřská škola jejich realizaci.

5.5 Vzdělávání dětí od 2 do 3 let

Do MŠ lze přijmout i děti dvouleté, prokážou-li určitou míru samostatnosti. Těmto dětem věnujeme zvláštní péči, zejm. v oblastech:

- adaptace na prostředí a režim mateřské školy
- základech hygienických návyků
- základech sebeobsluhy
- samostatného stolování
- rozvoji hrubé motoriky

Je třeba dodržovat podmínky:

- respektování adaptačních problémů
- respektování vývojových potřeb dítěte
- vytváření vstřícného, pohodového a bezpečného prostředí
- vybavení tříd hračkami pro toto věkové období

Pokud přijmeme k předškolnímu vzdělávání dítě mezi 2 – 3 rokem, tak se z hlediska vývojové psychologie nachází v období tzv. *staršího batolete*. Respektujeme toto vývojové stádium v kontextu se všemi potřebami tohoto dítěte:

- učíme dítě osobní hygieně a sebeobsluze, naučíme dítě, aby hlásilo potřebu
- učíme dítě samostatnosti (svlékat, oblékat, mýt se, pít z hrníčku, jíst lžičkou apod.)
- umožníme dítěti dostatek spánku (po obědě spát dle potřeby)
- rozvíjíme hrubou motoriku, učíme dítě chodit po nerovném terénu, překročit práh, přenášet předměty (tácek, hrníček...), pohybové hry na rozvoj motoriky, stavění z kostek, čmárání, listování v leporelu...
- v mluveném projevu dbáme na rozvíjení a osvojování slovních spojení, následně jednoduchých vět
- v souvislosti s rozvojem myšlení a řeči hovoříme o prvním ptacím období

Základním výchovným prostředkem mezi 2 – 3 rokem je hra. Ta má převážně individuální charakter, děti si hrají spíše „vedle sebe“ nebo jsou podněcovány dospělým. Přizpůsobivost a hravá kooperace přichází až na konci tohoto období. Je třeba:

- umožnit individuální hry s osobním tempem
- mít možnost se vracet ke své oblíbené hračce, koutku
- pomalu a nenásilně dítě včleňovat do skupiny dětí

U starších batolat jsou oblíbené hry manipulační. Manipulační činnost se uplatňuje v nápodobivých hrách, které jsou typické pro starší batolata. Tyto děti ve hře předměty smysluplně používají tak, jak to odpozorovaly u dospělých, napodobují činnosti dospělých. Rády vozí panenku v kočárku, krmí ji, přebalují, míchají vařečkou, vozí autem písek...

Podstatné je, že staršímu batoletu jde především o samostatnou činnost, ne o vztahy, které z této činnosti vyplývají.

Tyto děti se nezapojují do řízených činností, necháváme je tedy hrát a necháme na nich, kdy začnou tyto aktivity sledovat a následně se i postupně do nich zapojovat.

Organizace

Organizace dne je pouze orientační s ohledem na pobyt venku a nejvýše tříhodinový interval mezi jídly. Učitelka realizuje řízené činnosti v malých skupinkách tak, aby se mohla věnovat i mladším dětem. Během dne pozoruje děti ve spontánních činnostech, které se poté stávají podkladem k dalšímu plánování. Děti mají možnost výběru účastnit se spontánních nebo řízených aktivit.

- při pobytu venku nezatěžovat dlouhou chůzí, dělat přestávky
- prokládat pobyt venku hrou s ohledem na tělesnou zdatnost těchto dětí a odpočinkem

Materiální podmínky

Pro děti od 2 do 3 let je nutné využívat vhodné pomůcky:

- široké tužky, voskovky
- velká puzzle
- molitanové stavebnice
- koberce, relaxační vaky, polštářky
- snadno omyvatelné hračky, zvukové hračky, bezpečné – bez ostrých hran a drobných oddělitelných součástí

Děti by měly mít k hračkám snadný přístup.

Výška stolků a židliček odpovídá vyhl. č. 410/2005 Sb. Hračky ve třídě mají atestaci, doporučení odborníků. Ve vybavení třídy převládá přírodní nealergenní materiál:

- skládačky, leporela
- dětské kostky
- plyšové hračky
- panenky, kočárky
- autíčka
- molitanové hračky
- míčky
- hračky na písek
- didaktické pomůcky

Většina hraček je umístěna v otevřených policích, pro děti jsou snadno dosažitelné. Učitelka respektuje „pracovní“ nepořádek a pomáhá jim nebo starší děti s úklidem.

Učitelky kladou důraz na individualizaci výchovně – vzdělávacího procesu. Děti mají daný větší prostor pro spontánní a volné hry. Mohou si z domu přinést hračku, učitelky však nenesou odpovědnost za případnou ztrátu nebo poškození.

S rodiči jsou pravidelně vedeny rozhovory o individuálních potřebách těchto dětí. Učitelky průběžně předávají informace o těchto dětech, na jakýkoliv problém reagují ihned, taktně informují rodiče (jednotné působení).

5.6 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta a polytechnická výchova

Environmentální výchova znamená zjednodušeně výchovu k citlivému a aktivnímu přístupu k životnímu prostředí, lidem, společnosti, planetě Zemi.

Naše mateřská škola se velké míře věnuje environmentální a ekologické výchově. Je zapojena do celostátního programu mateřských škol "MRKVIČKA".

Témata vztahující se k EVVO zařazujeme do vzdělávacího procesu:

1. průřezově do integrovaných bloků v souladu s TVP s „Myšlenkovou mapou“
2. ucelenou formou samostatných projektů, tematických dnů apod.

Dlouhodobé cíle EVVO

- zapojení všech pracovníků (pedagogických i nepedagogických)
- vhodně působit na rodiče a zapojovat do environmentálních akcí a aktivit
- soustavně zlepšovat vnitřní a vnější prostředí školy
- na škole mít koutek živé přírody
- v rámci výletů seznamovat děti s přírodními zajímavostmi, rozvíjet a upevňovat citový vztah k rodnému kraji, k naší planetě
- výchova ke zdravé výživě - spolupracovat se školní jídelnou, nadále se zaměřovat na zdravé stravovací návyky, využívání netradičních potravin/ luštěniny, obiloviny, špaldová mouka /, bylinky, dodržování pitného režimu
- dbát na hospodaření s vodou, energií, recyklaci odpadu
- recyklace, kompostování biologického odpadu /kompostéry na školní zahradě/
- umožňovat další vzdělávání pedagogů v oblasti ekologické výchovy /účast na vzdělávacích akcích a seminářích/
- v rámci ekologické výchovy přesouvat výchovně vzdělávací činnost do terénu, zahrady, přírody, lesa /environmentální činnosti v přírodě – podněcování fantazie, představivosti dítěte, objevování, experimentování s přírodním materiálem
- pořádání projektových dnů a týdnů: Den země, Vodstvo...
- zdokonalovat estetické, bezpečné, zdravé prostředí v MŠ a školní zahradě
- iniciovat spolupráci s dalšími partnery v oblasti EVVO s organizacemi, (myslivecké sdružení, zahradnictví, s jednotlivci – včelař, veterinář, kynolog ...)
- pověření jednoho / případně více/ pedagogického pracovníka koordinátorem EVVO

Školní aktivity a soutěže v rámci EVVO:

- pěstitelské práce, péče o mobilní zahrádky, zpracování produktů, kompostování biologického odpadu...
- vytváření estetického prostředí a péče o něj
- třídění odpadů
- vycházky do přírody – pozorování
- krmení ptactva a zvěře v zimním období
- účast ve výtvarných soutěžích
- projektové dny ke: Dni Země, Dni ptactva a Světovému dni životního prostředí...

Polytechnická výchova

Polytechnická výchova vede děti k samostatnosti, tvořivosti a schopnosti dětí řešit problémy. K tomu je třeba vytvořit pro děti podnětné prostředí, které jim umožní se maximálně rozvíjet. Nedílnou součástí polytechnické výchovy je badatelská činnost, zkoumání, objevování, experimentování a pokusy.

Polytechnická výchova bude zařazena do vzdělávacího procesu:

1. do integrovaných bloků – průřezově
2. postupným vytvářením krátkodobých a střednědobých projektů (v rámci podtémat)

Cíle polytechnické výchovy:

- vytvořit základy manuální zručnosti
- umět zacházet s běžnými předměty denní potřeby při hře, činnosti i při sebeobslužných činnostech
- získat přiměřené dovednosti při práci s některými materiály
- dokázat obsluhovat některé jednoduché přístroje (rádio, fotoaparát...)
- znát a respektovat základní bezpečnostní zásady a pravidla při práci s materiály, nářadím, přístroji
- na základě vlastních činností získat některé elementární zkušenosti ze světa vědy a techniky (poznatky o vlastnostech materiálů, fyzikálních a chemických zákonitostech)
- seznámit se s některými řemesly, znát jejich názvy, význam
- zajímat se o informace, používat různé encyklopedie, časopisy, internet...
- získat zkušenost, že k tomu, abychom něco vytvořili, je nutné vynaložit úsilí
- uvědomit si význam práce a jejích výsledků, být k nim ohleduplný
- chápat, že technika je přirozenou součástí našeho života a je pro lidi důležitá
- vytvářet elementární povědomí o možnostech, jak chránit techniku
- podporovat zájem o pracovní činnosti, chuť zapojit se do nich
- zažívat radost z podařeného díla

V této oblasti využíváme aktivní činnostní učení dětí. Vycházíme zejm. z dětské přirozené zvědavosti a jejich spontánnosti. Vhodně využíváme náhodně vzniklé situace při různých aktivitách, které jsou nejlepším předpokladem pro objevování získaných zkušeností. Dětem se snažíme dopřát dostatečný prostor pro jejich aktivitu. Při řešení problému necháváme děti zkoušet různé postupy na základě pokusu a omylu, vedeme je k překonávání překážek a k jejich vyrovnávání se s nezdarem.

Obsah:

- hry a činnosti se stavebnicemi a nářadím – konstruktivní stavebnice, koutky s materiály a nářadím
- pokusy a objevy – získávání nových zkušeností z oblasti fyzikálních a chemických zákonitostí
- hry a tvoření s různými materiály – papír, textil, dřevo, vlna...
- hry a tvoření s přírodninami
- hry a vytváření s již použitými materiály – PET láhve, víčka, kelímky...
- praktické seznamování s technikou v našem okolí – televize, počítač – možné nebezpečí
- práce s informacemi – počítač, encyklopedie...
- poznávání některých řemeslných dovedností – exkurze, ukázky
- pěstitelské práce

Environmentální a polytechnické činnosti se vzájemně prolínají a doplňují. Jsou postupně doplňovány do TVP.

5.7 Logopedická prevence

Preventivní logopedickou péčí realizujeme kolektivně nebo po menších skupinách. Kolektivně zařazujeme pokud možno každodenně, nejméně však 1x týdně ve všech třídách. V mateřské škole pracují dvě paní učitelky, které absolvovaly kurz logopedické preventivní péče. Zaměřují se zejména na:

- podporu přirozeného rozvoje komunikačních schopností a dovedností u dětí
- na prevenci vzniku poruch řeči
- na prevenci vzniku čtenářských obtíží
- v rozsahu své působnosti poskytují zákonným zástupcům žáků s příznaky rizikového vývoje řeči informace o dostupnosti logopedické péče
- zprostředkovávají logopedickou depistáž, kterou vykonává SPC se souhlasem zákonných zástupců

Logopedické preventivní péče využívají přiměřenou stimulaci a motivaci řečového vývoje dětí ve své třídě s celou skupinou dětí v rámci integrovaných bloků, které doplňují o nové náměty se stupňováním obtížnosti. Při logopedických cvičeních využívají velká nástěnná zrcadla.

Činnosti při logopedické prevenci:

- artikulační cviky, motorika mluvidel
- dechová cvičení a práce s jazykem
- skupinová práce u zrcadla
- hry na rozvoj zrakové a sluchové percepce
- hry na rozvoj hrubé a jemné motoriky, grafomotoriky
- cvičení na podporu rozvoje fonemického sluchu
- básničky, písničky, říkadla

5.8 Digitální technologie

Nezbytnou součástí v životě naší společnosti se stávají digitální technologie. Naše mateřská škola je vybavena pomůckami pro získávání znalostí a praktických dovedností pro práci s digitálními technologiemi.

Pro činnosti s těmito technologiemi jsou stanovena jasná pravidla, která musí děti dodržovat. V rámci digitální gramotnosti mají děti možnost získat zkušenosti s jednoduchým programováním (robotické včelky, myši, roboti, programovatelné vláčky ...), naučit se používat mikroskopy, digitální panely, získávat základy pořizování fotografií ...

Počítače, tablety

Základním cílem a přínosem využití počítače (tabletu) v předškolním vzdělávání je postupné zvykání dětí na digitální technologie jako na součást prostředí každodenního života. Prostřednictvím výukových a speciálních počítačových programů nám umožňuje doplňovat a prohlubovat výuku v rámci výchovně vzdělávací práce s dětmi.

Dalšími ze základních cílů je pomocí výukových počítačových programů přispět k lepší přípravě dětí pro přechod do základní školy a za pomoci speciálních počítačových programů pomáhat při prevenci a nápravě specifických poruch učení (dyslexie, dysgrafie...). Činnost dětí na počítači probíhá za účasti odborného vedení v přiměřeném technickém vybavení a s dodržováním všech psychohygienických podmínek formou spontánní i řízenou. Podle ní jsou voleny vhodné hry a programy s ohledem na věk a věkové zvláštnosti dětí a rovněž podle formy této činnosti jsou zařazovány didakticky zaměřené programy, kdy je cílem vést děti k řešení určitých situací,

dále počítačové hry, které umožňují objevovat neznámé a neobsahují prvky násilí a agresivity nebo programy, které dětem umožňují vyzkoušet si některé činnosti, které mohou vykonávat jenom dospělí (např. řízení auta apod.). Příležitostně může být i mladším dětem poskytnuta možnost volně experimentovat pomocí grafického editoru s linkou a bodem apod.

Při využívání počítače (tabletu) ve výchovně vzdělávacím procesu bude zároveň respektován časový prostor vzhledem k věku dítěte, který odpovídá maximální délce soustředění věkových skupin (tj. děti 3-4leté cca 15 minut, děti 4-5leté cca 20minut, děti 5-6leté 20-25minut), přičemž maximální počet dětí u počítače by neměl přesáhnout počet 4-5. Hlavním cílem a smyslem počítačových výukových programů je rozvíjet u dětí logickou úvahu, schopnost rychle se rozhodnout. Rozvíjí se prostorová orientace a postřeh, děti se učí řešit různé modelové situace. V rámci skupinové činnosti je účelem podporovat sociální citění dětí a schopnost umět se o úkol podělit s ostatními. Vhodným a odborným vedením bude zajištěn výběr kvalitních a věkově přiměřených programů a zároveň zajištěna eliminace škodlivých vlivů a rizik, která s touto činností souvisí (např. nekvalitní programy nebo omezená nabídka apod.)

6. Vzdělávací obsah

Název ŠVP:

„Jen si, děti, všimněte, co je krásy na světě“

Integrované bloky:

1. „Pojď si se mnou hrát“
2. „Svět je krásně barevný“
3. „Než zazvoní zvoneček“
4. „Paní Zima naděluje“
5. „Masopust“
6. „Jede, jede mašinka“
7. „Sluníčko čaruje“
8. „Máme rádi zvířata“
9. „Naše planeta Země“

IB: „Pojď si se mnou hrát“

Obsahová náplň

Začátek školního roku je obdobím adaptace. V tomto období vytváříme takové podmínky, aby vše proběhlo bez slziček a traumat. Naším hlavním záměrem je, aby ke konci období mohlo říci: „Už se těším do školky“. Děti se seznamují s prostředím mateřské školy s kamarády, s učitelkami, se zaměstnanci MŠ, navykají si nový životní rytmus. Učí se poznávat morální hodnoty platné v novém společenství, podílejí se na společném vytváření základních pravidel chování, rozvíjí schopnosti a dovednosti důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů, postojů ve vztahu k druhým. Dále se učí nebát se sdělit svůj problém či názor, reagovat na jednoduché pokyny, upevňovat návyky v oblasti hygieny, stolování, sebeobsluhy a dodržovat základní bezpečnostní pravidla. Děti v mateřské škole ještě nemají předsudky, neuvědomují si své odlišnosti, proto začínáme s multikulturní výchovou již v předškolním věku. Vhodnou motivací, kladnými příklady, vytvářením přátelských vztahů a postojů k dětem z jiných etnik, učí se vzájemné toleranci a schopnosti žít v multikulturní společnosti.

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje)

Dítě a tělo:

- osvojování si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojování si poznatků a dovedností, důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Dítě a psychika:

- rozvoj komunikativních dovedností (verbální i neverbální)
- rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě a získávání relativní citové samostatnosti

Dítě a ten druhý:

- posilování prosociálního chování ve vztahu k druhému (v rodině, v MŠ, v dětské herní skupině)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Dítě a společnost:

- rozvoj schopnosti žít ve společenství (ke třídě, rodině, ostatním lidem)
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí

Dítě a svět:

- seznamování s místem prostředí, ve kterém dítě žije
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Vzdělávací nabídka (co učitel dětem nabízí)

- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí MŠ
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti hygieny, stolování, oblékání, úklidu
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem
- podnětné prostředí, které podporuje dostatečné a vhodné podmínky pro spontánní učení, pohyb

- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- aktivity podporující sbližování dětí
- společné diskuse, rozhovory-individuální, skupinové, vyprávění zážitků příběhů, vyprávění podle skutečnosti, fantazie i obrázkového materiálu
- spontánní hra, osobní prožitek
- artikulační, sluchové, řečové, rytmické hry se slovy
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, vyvolávající veselí a pohodu
- námětové hry na téma rodina, přátelství - konstruktivní a výtvarné hry společné i skupinové
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- činnost zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina, mateřská škola
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, profesní role...)
- pozorování a poznávání práce zaměstnanců MŠ
- hry, přirozené i modelové situace
- vycházky – poznávání okolí MŠ, přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody
- poučení o možných nebezpečných situacích v bezprostředním okolí dítěte

Konkretizované očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace:

- pohybovat se bezpečně ve skupině dětí
- přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů
- zvládat sebeobsluhu
- zacházet s předměty denní potřeby

Jemná motorika, koordinace ruky a oka:

- provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami
- pracovat se stavebnicemi, skládkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky)

Sebeobsluha:

- pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír, splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník)
- samostatně se oblékat
- samostatně jíst, nalít si nápoj, učit se používat příbor
- postarat se o své osobní věci, hračky a pomůcky

Zdraví, bezpečí:

- chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (školní prostředí, zahrada)
- bránit se projevům násilí
- vědět jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

Jazyk a řeč:

Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání

- znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitelek, rozumět většině pojmenování, která se týkají dítěti známých předmětů)
- používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad
- dorozumět se verbálně i neverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty)

Poznávací schopnosti:

Vnímání

- zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo - ve třídě, u kamaráda, na obrázku)
- sluchem rozlišit slova, slabiky
- správně reagovat na akustické a světelné signály

Pozornost, soustředěnost, paměť:

- soustředěně poslouchat pohádku, sledovat pozorně divadelní představení, reprodukovat ho
- nenechat se vyrušit, neodbíhat od činností, pracovat v klidu
- uposlechnout pokyn dospělého a řídit se jím

Tvořivost, vynalézavost, fantazie:

- rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie
- spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, či co dítě prožilo (příjemné i nepříjemné)
- tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech

Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování

- rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umět je používat
- poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem

Časoprostorová orientace:

- orientovat se v prostoru podle pokynů
- rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (nahore, dole, před, za, uprostřed, vedle mezi a podobně)

Základní matematické, početní a číselné pojmy:

- rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý - velký, větší - menší, dlouhý - krátký ...)
- porovnávat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla

Řešení problému, učení:

- samostatně se rozhodnout v některých činnostech
- projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při nepochopení, zkoušet, experimentovat

Sebepojetí, city, vůle:

Sebevědomí a sebeuplatnění:

- přijímat pobyt v MŠ jako běžnou součást života (rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ)
- zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i s dospělými
- respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých
- nebát se požádat o pomoc a radu

Sebeovládání a přizpůsobivost:

- reagovat přiměřeně dané situaci/umět se podřídít/
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich podpory

- přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci

Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy:

- přijímat pokyny
- přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit
- projevovat se citlivě k živým bytostem, věcem, pomáhat druhým (kamarádům, mladším, slabším dětem ...)
- plnit činnosti podle instrukcí

Komunikace s dospělým:

- navazovat kontakty s dospělým (učitelky, školnice...), spolupracovat
- respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem s ohledem na situaci
- spolupracovat s dospělým

Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech:

- vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat si a měnit herní role, hru rozvíjet, obohacovat
- aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat...)

Sociabilita:

- všimnout si co si druhý přeje, či potřebuje, dělit se o hračky, pamlsky, vystřídat se v činnosti
- uvědomovat si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří)
- cítit sounáležitost s ostatními

Společenská pravidla a návyky:

- umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití
- zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami ...
- pochopit funkci rodiny a jejích členů

Zařazení do třídy/skupiny/:

- navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet přátelství
- cítit se plnohodnotným členem skupiny
- orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin a umět jim přizpůsobit své chování
- reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu ...)

Kultura a umění:

- pozorně sledovat se zájmem uměleckou produkci např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební ...
- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností

Poznatky, sociální informovanost:

- orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se v blízkosti MŠ nachází, např. obchody, autobusové, vlakové nádraží, lékaři, knihovna, hasiči. ZŠ aj. ...)
- zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické činnosti, které se v MŠ opakují

Adaptabilita ke změnám:

- zajímat se, co se v okolí děje, všimnout si dění změn v okolí (např. v přírodě), proměny

- komentovat, přizpůsobit oblečení, chování
- cítit oslavy narozenin, svátků, slavností

Vztah k životnímu prostředí:

- spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)
- všimát si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije, získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a dalším učení
- klade otázky a hledá na ně odpovědi

Kompetence k řešení problému:

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně

Komunikativní kompetence:

- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

Sociální a personální kompetence:

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje

Činnostní a občanské kompetence:

- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřený aktuálnímu dění
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí, a že je může ovlivnit

IB: „ Svět je krásně barevný“

Obsahová náplň:

Celek je zasazen do času podzimního. Děti se prostřednictvím příběhů, pohybu, hudebních a výtvarných činností, experimentů seznamují s jevy, změnami, které souvisí s podzimní přírodou, ale zároveň se nám nabízí prostor pro vnímání odlišností vytváření společných pravidel soužití a charakterizování různých modelů chování a jednání. Vycházíme z podzimních setkání, pobytů venku, v lese, různých příběhů, pohádek, které jsou propojeny s bezprostředními zkušenostmi dětí. Seznamují se s přírodními materiály a během těchto činností poznávají, co se musí stát, než něco vznikne. Na poli, na zahradách děti pozorují sklizeň ovoce, zeleniny a jiných plodin, seznamují se s jejich významem pro zdraví člověka a uvědomování si potřeby ochrany svého zdraví. Do sklizně se zapojují. Sbíráním přírodnin umožňujeme dětem tvořit, rozvíjet jejich představivost a fantazii.

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje)

Dítě a tělo:

- osvojování si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj jemné motoriky (práce s přírodninami), zdokonalování dovednosti v hrubé motorice
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojování si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech (orientace v prostoru) .

Dítě a psychika:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností, kultivovaného projevu
- rozvoj představivosti, fantazie, tvořivého myšlení
- rozvoj schopností a dovedností vyjádřit pocity, dojmy, prožitky

Dítě a ten druhý:

- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností
- vytváření prosociálních postojů k druhému (rozvoj citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)

Dítě a společnost:

- osvojování si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření základů aktivních postojů ke světu, k životu
- rozvoj kulturně estetických dovedností

Dítě a svět:

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, o jejich rozmanitosti,
- vývoji a jejich neustálých proměnách
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat,
- ale také poškozovat a ničit
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Vzdělávací nabídka (co učitel dětem nabízí)

- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina, podnebí, počasí....)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, náčiním, materiálem
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (manipulace s některými předměty)

- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechové, relaxační)
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví
- smyslové, psychomotorické hry, ekohry
- grafomotorické hry
- pohybové činnosti (motivační cvičení, pohybové hry, hudba, typické znaky podzimu), turistika
- artikulační, řečové, sluchové hry, hry se slovy (hry s básněmi, říkadly a písněmi)
- komentování zážitků a aktivit
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické i logické, obrazné a pojmové)
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnání apod.)
- využívání přírodních materiálů k estetickým činnostem
- práce s knihou, poslech pohádek, příběhů, encyklopedie, digitální technika
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost, fantazii
- volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- výtvarné činnosti k tématu, netradiční formy (otiskování, zapouštění)
- činnosti zaměřené k seznamování se s číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (rozlišování geometrických tvarů, velikostí, množství, číslice)
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí)
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor...

Konkretizované očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace:

- pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu
- postavit se zpříma a udržet správné držení těla
- běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze

Jemná motorika, koordinace ruky a oka:

- držet správně tužku (tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- zacházet s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, např. tužkami, barvami, nůžkami...

Sebeobsluha:

- zvládat sebeobsluhu, samostatně se svlékat, oblékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy
- uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- zvládat jednoduché úklidové práce, udržovat pořádek

Zdraví, bezpečí.

- pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (rameno, loket, koleno, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek)
- znát a dodržovat pravidla na chodníku a ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci)
- znát základy zdravého životního stylu (hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, otužování)

Jazyk a řeč:

Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání

- vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu
- mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, osvojená slova aktivně uplatnit v řeči
- rozkládat slova na slabiky
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- používat jednoduchá souvětí, vyjádřit svoje pocity, prožitky, popsat situaci
- dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu - řečovou kázeň

Poznávací schopnosti:

Vnímání:

- zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si, rozpoznat, co se změnilo)
- rozlišit tvary předmětů, základní barvy, odstíny, geometrické tvary
- nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso...
- sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech
- rozlišit známé chutě a vůně i zápachy
- rozlišit hmatem vlastnosti předmětu

Pozornost, soustředěnost, paměť:

- soustředěně poslouchat pohádku, divadelní představení
- dokončit hru (neodbíhat od ní) i rozdělanou činnost
- udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech
- zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu
- záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity

Tvořivost, vynalézavost, fantazie:

- rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie
- vyjadřovat fantazijní představy
- tvořivě využívat přírodní a ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech
- experimentovat s materiály, barvami
- využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí

Rozlišování obrazných znaků, symbolů, grafické vyjadřování:

- pochopit význam piktogramu, např. pravidla chování ve skupině
- napodobit základní geometrické znaky a tvary
- napodobit některá písmena

Časoprostorová orientace:

- rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (nahore, dole, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vně, vedle, mezi, nízko, vysoko, vpředu, vzadu, daleko.....)
- orientovat se v řadě (první, poslední, uprostřed)
- orientovat se v časových údajích v rámci dne (noc, den, ráno, večer)
- rozlišovat roční období a jejich typické znaky

Základní matematické, početní a číselné pojmy a operace:

- rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý – velký, větší – menší, nejmenší)
- rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost (lehký – těžký, lehčí – těžší, nejlehčí – nejtěžší, stejně těžký ...)
- řešit labyrinty

Řešení problémů a učení:

- slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché „nápady“, experimentovat

- vymýšlet nová řešení nebo k alternativním k běžným (např. jak by to šlo jinak, co by se stalo, kdyby)
- projevat zájem o poznávání číslic, písmen, prohlížet si knihy, encyklopedie, lepoporela, obrázkové knihy
- zacházet s předměty digitální technologie, využívat nejzákladnější funkce počítače (zapnout, vypnout, práce s myší, s klávesnicí)

Sebepojetí, city, vůle:

Sebevědomí a sebeuplatnění:

- zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i se známými dospělými
- odmítnout neznámé dospělé
- respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých
- uvědomovat si fungování skupiny, které je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je
- přijmout roli ve hře (např. jako organizátor, pozorovatel, jako spoluhráč)

Sebeovládání a přizpůsobivost:

- reagovat přiměřeně dané situaci, odmítat agresi, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit
- odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro něj obtížné
- přijímat drobný neúspěch, umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostatcích, být schopné se z něho poučit

Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy:

- odložit splnění osobních přání na pozdější dobu
- plnit činnosti podle instrukcí
- přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout, potlačit projevy agrese
- přirozeně projevat radost z poznaného a zvládnutého /radovat se, že umí píseň, básničku

Komunikace s dospělým:

- spolupracovat s dospělým
- respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem
- obracet se na dospělého o pomoc, radu

Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech:

- aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů/ vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému
- vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet
- chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat

Sociabilita:

- k mladšímu, slabšímu postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat, pomáhat mu, chránit ho)
- porozumět běžným projevům emocí a nálad /např. vnímat, že jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost
- bránit se projevům násilí nenechat si ubližovat

Společenská pravidla a návyky:

- dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti
- zacházet šetrně s hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby
- chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností

Zařazení do třídy (skupiny):

- orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin / rodina/
- navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství
- projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým
- vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy

Kultura a umění

- pozorně naslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební
- v kulturních místech respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění

Poznatky, sociální informovanost:

- rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu co se ve známém prostředí děje)
- mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o živé a neživé přírodě)

Adaptabilita ke změnám:

- zajímat se, co se v okolí děje, všímat si dění změn ve svém okolí (např. proměny v přírodě)
- komentovat, přizpůsobit oblečení, rozlišení pocitu chladu, tepla, chování

Vztah k životnímu prostředí:

- uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí
- všímat si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o pokojové rostliny, zvládat drobné úklidové práce
- být citlivý k přírodě

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá co se kolem děje
- chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

Kompetence k řešení problému:

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

Komunikativní kompetence:

- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídí, při společenských činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač ...)

Sociální a personální kompetence:

- dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky

Činností a občanské kompetence:

- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají své nepříznivé důsledky
- má smysl pro povinnost ve hře, v práci i učení

IB: „Než zazvoní zvoneček“

Obsahová náplň:

Celek naplňuje období od poloviny listopadu, přes příchod Mikuláše až do Vánoc. Děti se seznamují s českými pohádkami. Významnou součástí celku je vlastní sebehodnocení a konfrontace svého jednání s jednáním pohádkových postav. Využívány jsou metody prožitkového učení a dramatické výchovy. Děti se učí novým dovednostem pracovním, při nichž se seznámí s různými materiály a nástroji. Mohou přímo pracovat a získávat zkušenosti se základními technickými postupy, které podporují jejich vztah k vytvářeným věcem. Dáváme dětem možnost využívat nejen tradiční a přírodní materiály, ale i materiály určené k recyklaci. V tomto období děti získávají zkušenost, že i písničky v sobě skrývají zajímavý příběh a že je dobře poslouchat a zpívat. Činnosti s dětmi se budou zaměřovat na prožívání prosincových tradic (Mikuláš, čert, adventní čas) a dále rozvíjet povědomí o důležitých lidských hodnotách, jako je úcta, pokora, obdarování, souznění.

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje)

Dítě a tělo:

- osvojování si věku přiměřených pracovních dovedností
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvoj a užívání všech smyslů

Dítě a psychika:

- osvojení si některých poznatků a dovedností verbálních i neverbálních (výtvarné a dramatické)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu)
- rozvoj schopností citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

Dítě a ten druhý:

- podporovat schopnosti a dovednosti pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance ...)
- rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost:

- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků, dovedností
- rozvoj společenského a estetického vkusu
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí

Dítě a svět:

- osvojování si dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností
- vytváření elementárního povědomí o kulturním prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur

Vzdělávací nabídka (co učitel dětem nabízí)

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji a různým materiálem
- hudební a hudebně-pohybové hry a činnosti
- smyslové a psychomotorické hry
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů (Vánoce u nás a v cizích zemích)
- vyprávění toho, co dítě slyšelo, zhlédlo, prožilo
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka, vyjadřování nálad)
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- komentování zážitků a aktivit
- spontánní hra, volné hry
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti, podle fantazie, sledování slyšeného druhým)
- činnosti k poznávání různých lidských vlastností, čím se lidé liší mezi sebou
- činnosti zaměřené k vytváření a osvojování poznatků (odpovědi na otázky, práce s knihou)
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- námětové hry a činnosti
- cvičení organizačních dovedností
- estetické a tvůrčí aktivity, výtvarná ztvárnění biblických postav
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- výzdoba třídy, zdobení stromečku, pečení cukroví, výroba vánočních ozdob a drobných dárků
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (v rámci zvyků a tradic)
- slavnostní vystoupení pro rodiče
- pozorování vánoční výzdoby a atmosféry ve městě

Konkretizované očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace:

- zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení
- pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus
- doprovázet pohyb zpěvem / při hudebně pohybových hrách, při rytmických činnostech/

Jemná motorika, koordinace ruky a oka:

- tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím
- zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, uhlem, štětce, nůžkami a materiály - papírem – překládání, textilem, modelovací hmotou...)
- zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji, např. trianglem, bubínkem, hůlkami, činely, chřestidly
- kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů

Sebeobsluha:

- pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony
- samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj
- udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce

Zdraví, bezpečí.

- bránit se projevům násilí

- uvědomovat se, co je nebezpečné
- chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí
- mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách

Jazyk a řeč:

Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání

- spontánně vyprávět zážitky ze sledování pohádek (divadlo, film...)
- mluvit zřetelně, gramaticky správně, ovládat sílu a intonaci hlasu (dramatizace)
- vyčlenit hlásku na počátku slova
- znát, že lidé se dorozumívají jinými jazyky a že je možnost se jim učit
- používat jednoduchá souvětí, vyjádřit svoje pocity, prožitky

Poznávací schopnosti:

Vnímání:

- rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus
- rozlišit známé chutě a vůně i zápachy (např. slané, sladké, kyselé, hořké, vůni koření, různých pochutin)
- sluchem rozlišit slova, slabiky
- rozpoznat rozlišnosti v detailech (např. jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu)

Pozornost, soustředěnost, paměť:

- soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru (např. sledovat pozorně divadelní představení a následně ho reprodukovat)
- zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho
- zapamatovat si jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu
- dokončit rozdělanou činnost

Tvořivost, vynalézavost, fantazie:

- spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného
- dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu)
- experimentovat s výtvarně netradičními materiály
- vyjadřovat fantazijní představy

Rozlišování obrazných znaků, symbolů, grafické vyjadřování:

- rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (např. zná některé číslice, písmena)
- poznat napsané své jméno
- napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára svislá, vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec)
- napodobit některá písmena, číslice
- sledovat očima zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině (pohádky...)

Časoprostorová orientace:

- orientovat se v prostoru podle slovních pokynů
- orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed...)
- rozlišovat a běžně užívat základní prostorové pojmy (dole, nahoře, uprostřed, uvnitř, vně, vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji, blízko, daleko ...)
- rozlišovat vzájemnou polohu dvou předmětů

Základní matematické, početní a číselné pojmy a operace:

- rozpoznat geometrické tvary – čtverec, kruh, trojúhelník

- posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6ti (např. o kolik je více a o kolik je méně, kde je stejně)
- porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla, např. od nejmenšího k největšímu

Řešení problémů a učení:

- jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit
- projevovat zájem o nové věci, zkoušet, experimentovat vymýšlet nová řešení (co by se stalo kdyby...)
- přicházet s vlastními nápady
- zacházet s předměty digitální technologie

Sebepojetí, city, vůle:

Sebevědomí a sebeuplatnění:

- samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci
- umět kooperovat, dohodnout se s ostatními
- zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i se známými dospělými
- snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor

Sebeovládání a přizpůsobivost:

- přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci
- přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří), umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostatcích, být schopné se z něho poučit
- hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem

Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy:

- přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek)
- projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.)
- umět to, co prožívá vyjádřit slovně, výtvarně, pohybově, mimikou

Komunikace s dospělým:

- spolupracovat s dospělým
- obracet se na dospělého o pomoc, radu atd.
- rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání

Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech:

- spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem
- aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému)
- využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla, apod.)

Sociabilita:

- chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené
- spoluvytvářet prostředí pohody
- všít si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)
- uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, úcta ke stáří)

Společenská pravidla a návyky:

- umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, střídat se v komunikaci)

- chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat
- zacházet šetrně s hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby
- pojmenovat povahové vlastnosti

Zařazení do třídy (skupiny):

- vnímat odlišnost mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy
- projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí
- být schopné přistoupit na jiný názor porozumět potřebám druhých, přijímat společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu

Kultura a umění

- vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, hrou na rytmické hudební nástroje

Poznatky, sociální informovanost:

- rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu co se ve známém prostředí děje)
- mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o živé a neživé přírodě)
- mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur

Adaptabilita ke změnám:

- vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat
- ctít oslavy narozenin, svátků, slavností

Vztah k životnímu prostředí:

- spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně, bezpečně)
- všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, zvládat drobné úklidové práce

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi

Kompetence k řešení problému:

- problémy řeší na základě zkušeností, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší a experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty (využívá přitom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost)
- chápe, že vyhybat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

Komunikativní kompetence:

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač.....)

Sociální a personální kompetence:

- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů

Činností a občanské kompetence:

- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění

IB: „Paní Zima naděluje“

Obsahová náplň

V tomto bloku si děti přibližují hravou formou změny v přírodě v zimním období, vnímají krásu zimní přírody. Prostřednictvím praktických zkušeností i pozorování objevují různé kombinace a změny počasí. Na základě vlastních prožitků se učí poznávat vlastnosti sněhu, ledu a využívají je k zimním radovánkám a sportům. Získávají povědomí o tom, jak je důležité chránit si své zdraví. Seznamují se s životem volně žijících zvířat a ptáků v zimním období, podílejí se na péči o ně, prohlubují si pozitivní vztah k přírodě a živým tvorům. Celek zahrnuje i seznamování dětí s životem na severním a jižním pólu a dalších severních krajinách. Hravou formou si děti vyzkouší, jak a v jakých podmínkách žijí jejich obyvatelé, čím se živí, která zvířata zde najdeme...

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje)

Dítě a tělo:

- osvojování si dovedností důležitých k podpoře zdraví a bezpečí
- rozvoj hrubé a jemné motoriky
- rozvoj a užívání všech smyslů

Dítě a jeho psychika:

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o verbální i neverbální podobu jazyka
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)
- vytváření základů pro práci s informacemi

Dítě a ten druhý:

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost:

- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Dítě a svět:

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Vzdělávací nabídka (co učitel dětem nabízí)

- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a k prevenci úrazů
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji ...
- komentování zážitků a aktivit
- motivovaná manipulace s předměty (třídění, řazení, porovnávání), zkoumání jejich vlastností
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, záměrné pozorování, čím se od sebe lidé liší
- samostatný slovní projev na určité téma
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- smyslové a psychomotorické hry
- účast dětí na zimních radovánkách
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen

- společné rozhovory, individuální a skupinová konverzace
- činnosti zaměřené k chápání pojmů a osvojování poznatků
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně-pohybové)
- vycházky do okolí (ke krmelci, pozorování krmítek...)
- praktické činnosti, zkoumání, experimentování
- kooperativní činnosti ve skupinkách nebo dvojicích
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, hody), sezónní činnosti (bobování, hry na sněhu)
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, hádanky
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozeně časové i logické posloupnosti
- spontánní hra
- četba a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a ponaučením
- příprava a realizace společných zábav a slavností (Tříkrálové koledování)

Konkretizované očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace:

- pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (na sněhu)
- doprovázet pohyb zpěvem (při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)
- běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze
- užívat různé pomůcky k pohybu
- pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře delší dobu než 2 minuty)

Jemná motorika, koordinace ruky a oka:

- vést stopu tužky při kresbě
- tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím
- kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit
- napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena

Sebeobsluha:

- samostatně se oblékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky
- samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj
- udržovat pořádek

Zdraví, bezpečí:

- znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování)
- uvědomovat si, co je nebezpečné
- vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)

Jazyk a řeč:

Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání:

- rozumět většině pojmenování, která se týkají známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa
- mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči
- používat jednoduchá souvětí, popsat situaci
- rozkládat slova na slabiky, vyčlenit hlásku na počátku slova
- poznat a vyhledat stejně znějící slova různého významu (homonyma)
- dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň

- předat vzkaz

Poznávací schopnosti:

Vnímání:

- zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku)
- rozpoznat odlišnosti v detailech (např. jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, hrát pexeso, loto)
- sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech

Pozornost, soustředěnost, paměť:

- pamatovat si postup řešení (např. postup jednoduché stavby, postup řešení labyrintu, zapamatovat si umístění obrázku na konkrétním místě – pexeso...)
- udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech
- nenechat se vyrušit, neodbíhat od činnosti, pracovat v klidu, dokončit činnost
- uposlechnout pokyn dospělého, řídit se jím

Tvořivost, vynalézavost, fantazie:

- rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie
- experimentovat s výtvarně netradičními materiály, barvami (např. vytvořit koláž, smíchat barvy, zapouštět barvy do klovatiny)
- zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých povrchů
- vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek atd.)

Rozlišování obrazných znaků a symbolů:

- rozlišit některé jednoduché obrazy a symboly, piktogramy a značky, umět je používat (např. číst piktogramy, pochopit obrázkové čtení)
- napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára svíslá, vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník...)
- podepsat se tiskacím písmem svým jménem

Časoprostorová orientace:

- rozlišovat roční období (podzim, zima) i jejich typické znaky
- rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (dnes, zítra, včera, dny v týdnu)
- rozlišovat vpravo, vlevo na vlastním těle, v prostoru, s oporou o nějaký předmět

Základní matematické, početní, číselné pojmy a operace:

- rozpoznat geometrické tvary (kruh, čtverec, trojúhelník, obdélník, koule)
- řešit labyrinty (sledovat cestu)
- chápat, že číslovka označuje počet
- orientovat se číselné řadě 1-10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4, chápat číslo jako počet prvků
- nechat se získat pro záměrné učení

Řešení problému, učení:

- projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy (atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy), vyhledat informace v encyklopediích
- přicházet s vlastními nápady, zkoušet, experimentovat
- nechat se získat pro záměrné učení
- projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při nepochopení

Sebepojetí, city, vůle:

Sebevědomí a sebeuplatnění:

- umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit)
- umět kooperovat, dohodnout se s ostatními

Sebeovládání a přizpůsobivost:

- odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné
- reagovat přiměřeně v dané situaci (umět se podřídit, odmítat agresi)
- přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří)
- umět se přizpůsobit změnám

Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy:

- přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit
- rozhodovat sám o sobě (o svém chování)
- přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese

Komunikace s dospělým:

- rozlišovat vhodnost oslovování i vykání a tykání
- spolupracovat s dospělým
- obracet se na dospělého o pomoc, radu

Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech:

- chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
- spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem

Sociabilita:

- obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení
- důvěřovat vlastním schopnostem
- nabídnout pomoc
- spoluvytvářet prostředí pohody

Společenská pravidla a návyky:

- umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci
- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat, co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy

Zařazení do třídy, skupiny:

- být schopné přistoupit na jiný názor, porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu
- projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce a úsilí

Kultura, umění:

- zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů)
- vyjádřit a hodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, podnětné, překvapivé...)

Poznatky a sociální informovanost:

- uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý
- mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (poznatky o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o přírodě)

Adaptabilita ke změnám:

- zajímat se, co se v okolí děje, všítat si dění a změn ve svém okolí (přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla
- vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje, přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat

Vztah k životnímu prostředí:

- uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí
- znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť, sněhová kalamita, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí

Klíčové kompetence**Kompetence k učení:**

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všítat si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

Kompetence k řešení problému:

- všítat si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- chápe, že vyhýbat se řešení problému nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

Komunikativní kompetence:

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít komunikativní a informativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, tablet, telefon...)

Sociální a personální kompetence:

- napodobuje modely prosociálního chování mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, lhostejnost
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem

Činnostní a občanské kompetence:

- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené k aktuálnímu dění
- odhaduje rizika svých nápadů
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

IB: „Masopust“

Obsahová náplň:

Děti společně získávají povědomí o širším společenském, kulturním i technickém prostředí. Seznamují se s lidovými zvyky a tradicemi v období masopustu. Aktivně se připravují na karneval výzdobou třídy a výrobou masek, kde využijí svou tvořivost a nápaditost v různých výtvarných technikách. Seznámí se některými hudebními nástroji a užijí si spoustu všelijakých taškařic, muziky, říkadel a veselých her plných pohybu. Seznámí se s různými potravinami, učí se chápat důležitost zdravé výživy a zdravého životního stylu. Zároveň si upevňují správné návyky společenského chování, kolektivního cítění se sociální skupinou vrstevníků a vzájemné pomoci kamarádům při překonávání případné jazykové i kulturní bariéry.

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje)

Dítě a tělo:

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základu zdravého životního stylu

Dítě a psychika:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnost, vytváření pojmů, vyjadřování)
- rozvoj tvořivosti, posilování přirozených poznávacích pocitů (zvědavost, radost z objevování)
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

Dítě a ten druhý:

- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Dítě a společnost:

- rozvoj společenského i estetického vkusu
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

Dítě a svět:

- vytváření pozitivního vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Vzdělávací nabídka (co učitel dětem nabízí)

- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti stolování, úpravy prostředí, hygieny
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví a vytváření zdravých životních návyků
- smyslové a psychomotorické hry
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry se slovy
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, vyvolávající veselí a pohodu

- spontánní hra, prožitek, experimenty s materiálem a předměty
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními matematickými pojmy a jejich symbolikou
- hry podporující tvořivost, představivost a fantazii (imaginativní, výtvarné, hudební, taneční, dramatické aktivity)
- konkrétní operace s materiálem (třídění, porovnávání, odhad...)
- činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu, vnímání, zrakové a sluchové paměti
- dramatické činnosti (předvádění, napodobování), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, smutek...)
- kooperativní činnosti ve dvojicích, skupinkách
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému (rozdělit se s druhým, střídat se, pomoci druhému, vyřešit vzájemný spor...)
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (zvyky a tradice)
- tvůrčí činnosti dramatické, výtvarné, hudební apod. podněcující tvořivost, nápaditost, estetické vnímání, třibení vkusu
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- hudebně pohybové činnosti s využitím hudebních nástrojů
- konstruktivní a grafické činnosti
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými látkami a materiály a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)

Konkretizované očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace:

- být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě
- pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus
- doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi a při rytmických činnostech)
- vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu

Jemná motorika, koordinace ruky a oka:

- zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem – překládání, textilem, modelovací hmotou)
- zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. s trianglem, bubínkem, chřestidly)
- upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje

Sebeobsluha:

- samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony
- samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, používat ubrousek
- zvládat jednoduché úklidové práce

Zdraví a bezpečí:

- projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám
- chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti)
- vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, vědět, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)

Jazyk a řeč:

Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání:

- znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé týkající se vzdálenějšího světa)
- mít přirozeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí)
- chápat jednoduché hádanky a vtipy
- poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící slova různého významu (homonyma)

Poznávací schopnosti:

Vnímání:

- rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek)
- rozlišit hmatem vlastnosti předmětů (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet a velikost
- odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat

Pozornost, soustředěnost, paměť:

- zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky, umět reprodukovat
- záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity, viděné, slyšené (např. zapamatovat si rytmus, melodii)
- uplatňovat postřeh a rychlost
- zapamatovat si různé zvuky běžně užívaných předmětů ale i událostí (déšť, vítr, tekoucí voda, melodií, zvuky hudebních nástrojů)

Tvořivost, vynalézavost, fantazie:

- spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného
- vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnosti, pohybem ztvárnit slyšenou melodii)
- dokreslit chybějící části obrázku, sestavit části v celek, vytvořit jednoduchý model, stavbu, provést obměnu, tvořit dle vlastní představy (např. stavby z kostek)

Rozlišování obrazných znaků, symbolů, grafické vyjadřování:

- sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, v případě v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, shora dolů
- napodobit některá písmena, číslice
- poznat některé hudební znaky

Časoprostorová orientace:

- rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů
- orientovat se v prostoru podle slovních pokynů

Základní matematické, početní a číselné pojmy a operace:

- rozumět a používat základní pojmy označující velikosti (malý-velký, větší-menší, nejmenší-největší, dlouhý-krátký, vysoký-nízký, stejný)
- porovnávat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od největšího k nejmenšímu, poznat, co do skupiny nepatří), třídít předměty minimálně dle jednoho kritéria

Řešení problému, učení:

- slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje „nápady“, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus – omyl
- verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit
- zacházet s předměty digitální technologie, využívat nejjzákladnější funkce počítače, tabletu (zapnout, vypnout, práce s myší, jednoduchou klávesnicí)

Sebepojetí, city, vůle:

Sebevědomí a sebeuplatnění:

- samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení (být hrdý)
- uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je
- snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor

Sebeovládání, přizpůsobivost:

- plánovat přiměřeně věku (ví, čeho chce dosáhnout a proč)
- hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem
- přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci

Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy:

- odhadnout na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc)
- plnit činnosti podle instrukcí
- umět, to co prožívá vyjádřit slovně, výtvarně, pohybově, mimikou

Komunikace s dospělým:

- navazovat kontakty s dospělým
- respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem
- obracet se na dospělého o pomoc, radu

Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech:

- vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat
- využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla apod.)
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení

Sociabilita:

- všítat si, co si druhý přeje či potřebuje (dělit se o hračky, pomůcky, vystřídat se...)
- porozumět běžným projevům emocí a nálad (vnímat, že jiné dítě je smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost)
- respektovat rozdílné schopnosti
- cítit sounáležitost s ostatními
- nabídnout pomoc

Společenská pravidla a návyky:

- chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, umět i prohrávat
- zacházet šetrně s pomůckami, hračkami, knížkami, věcmi denní potřeby
- dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla

Zařazení do třídy, skupiny:

- reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, fair play)

- navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství
- cítit se plnohodnotným členem skupiny

Kultura a umění:

- vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo, co ne, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)
- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností

Poznatky, sociální informovanost:

- rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)
- mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav

Adaptabilita ke změnám:

- vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje
- proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat
- ctít oslavy svátků, slavností

Vztah k životnímu prostředí:

- spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)
- zvládat drobné úklidové práce

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům s dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách

Kompetence k řešení problémů:

- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, má vlastní, originální nápady, hledá různé možnosti, využívá fantazii a představivost, postupuje cestou pokusu a omylu
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů

Komunikativní kompetence:

- dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity, nálady různými prostředky (řečovými, hudebními, výtvarnými, dramatickými)
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

Sociální a personální kompetence:

- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat a uzavírat kompromisy
- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit ho

Činnostní a občanské kompetence:

- má smysl pro povinnost, váží si práce a úsilí druhých

- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí

IB: „Jede, jede mařinka“

Obsahov napln:

Celek se zabývá základní dopravní tematikou. Dt se seznámí s dopravními prostředky, značkami, cestováním, ochrannými pomůčkami a se vřm, co člověk pro svou bezpeřnost a cestování potřebyje. Priměřenm způsobem se dt seznámí s vymoženostmi modern techniky, vývojem dopravních prostředků a jeho vztahem k životnímu prostředí. V modelových situacích si dítě vyzkouř dění v dopravním provozu, uvědomí si důležitost a užitnost souvisejících profesí. Prostřednictvím různých činností a pohybových her se bude u dětí rozvíjet zrakov a sluchov vnímání, pojmy oznařující velikost, prostorov pojmy, znalost geometrických tvarů, barev, matematické představu. Vhodnými výtvarnými, konstruktivními i jinými činnostmi s dopravní tematikou bude rozvíjena dtřsk tvořivost, pocit zodpovědnosti, schopnosti soustředit se, rozhodovat a vhodn jednat. Dt zároveň zskj povědomí o tom, že je třeby dodrřovat dan pravidla, co znamená být ohledupln ke starřm, ři postiženm lidem že je třeby pomáhat např. kamarádům, kteří musí překonávat jazykov bariěru.

Dílčí vzdělávací cíle(co uřitel u dítěte podporuje)

Dt a jeho tělo:

- rozvoj fyzick i psychick zdatnosti
- rozvoj a užitvn vřech smyslů
- osvojen si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpeř, osobní pohody i pohody prostředí

Dt a psychika:

- získání schopnosti řídit chování vůlí a ovlivņovat vlastní situaci
- vytvren základů pro práci s informacemi
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivņovat vlastní situaci

Dt a ten druhý:

- vytvren prosociálních postojů k druhému / rozvoj sociln citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti atd.. /
- dodrřovat dohodnut a pochopen pravidla vzájemného soužití a chování v mateřsk škole, na veřejnosti

Dt a spoleřnost:

- rozvoj základních kulturně spoleřenskch postojů, návyků a dovedností dítěte
- utvořit si základní dtřskou představu o pravidlech chování a spoleřenskch normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představu chovat (na veřejnosti, v mateřsk škole i doma)

Dt a svět:

- osvojování jednoduchých poznatků o světě a životě, užitných pro vytvren elementárního povědomí o prodnm, kulturním i technickm prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- pouřen o moņnch nebezpeřnch situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace a dalř nepřzniv prodn a povětrnostní jevy)

Vzdělávací nabídka(co uřitel dětem nabízí)

- manipulařn činnosti a jednoduch úkony s předměty ve hrách na dopravu

- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (při hrách, pohybových činnostech, dopravních situacích a setkáních s cizími lidmi)
- pohybové hry zaměřené na dodržování daných pravidel
- sluchové hry, poznávání zvuků, souvisejících s dopravním prostředím, jejich napodobování
- spontánní hra
- didaktické hry, zaměřené na procvičování znalostí barev, geometrických tvarů, řešení labyrintů, určování množství, číselné řady
- činnosti zaměřené k vytváření /chápání/ pojmů a osvojování poznatků /odpovědi na otázky/
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku /zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce/ a mravní hodnoty /dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost/
- četba, vyprávění, poslech příběhů s dětským hrdinou /s etickým obsahem a poučením/ popis obrázků, vyprávění si zážitků, řešení dopravních situací – co by se stalo, kdyby...
- říkadla s dopravní tematikou, logopedické hrátky, jazykové chvílky
- práce s knihou, s encyklopedií, počítačem
- hudební a pohybové činnosti, spojování písně s hrou na tělo
- výtvarné a pracovní činnosti / vytváření dopravních prostředků, dopravních značek, konstruování ze stavebnic, práce s přírodním, technickým a odpadovým materiálem, kreslení a malování /
- cvičení bezpečného chování v dopravních situacích ve hrách na dopravu
- beseda s dopravním policistou, požárním
- pozorování dopravních prostředků a dopravních situací na vycházkách, vlakové a autobusové nádraží, návštěva požární zbrojnice
- cvičení bezpečného chování v dopravních situacích ve hrách na dopravu

Konkretizované očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace:

- pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i různém přírodním terénu /např. v lese/
- pohybovat se dynamicky po delší dobu /např. běhat při hře 2 minuty a více/
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů /sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově tvary předmětů a jiné specifické znaky, vnímat hmatem/
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě hledat pomoc /kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem/
- otočit se čelem vzad

Jemná motorika, koordinace ruky a oka:

- napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena
- kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů

Sebeobsluha:

- pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné úkony /např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt a utírat ruce/
- postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky

Zdraví, bezpečí:

- projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám
- znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici /dávat pozor při

- přecházení, rozumět světelné signalizaci/
- vědět, jak se vyhnout nebezpečí /být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc

Jazyk a řeč:

Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání:

- dorozumět se verbálně i nonverbálně /např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty/
- poznat a vyhledat slova protikladného významu /antonyma/, podobného významu /synonyma/, stejně znějící slova různého významu /homonyma/
- rozlišit krátké a dlouhé samohlásky
- sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh samostatně převyprávět, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl pokračovat

Poznávací schopnosti:

Vnímání:

- rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy /červená, modrá, žlutá/, barvy složené /oranžová, zelená, fialová/, další barevné kvality /odstíny aj./ a vlastnosti objektů /lesk, hladkost a jiné specifické znaky/
- správně reagovat na světelné a akustické signály

Pozornost, soustředěnost, paměť:

- uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím
- záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity /např. vyprávět zážitky z výletu, vycházky/, viděné /např. vyjmenovat dopr. prostředky viděné na vycházce/, slyšené /např. zapamatovat si rytmus, melodii/
- uplatňovat postřeh a rychlost

Tvořivost, vynalézavost, fantazie:

- rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie
- spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného
- dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek, vytvořit jednoduchý model, tvořit dle vlastní představy
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech /konstruktivních, výtvarných/

Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování:

- pochopit význam piktogramů /např. pravidla chování ve skupině, v hromadném dopravním prostředku, znát význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí /elektrina, zákaz rozdělávání ohně, koupání, skákání do vody apod./
- rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou /např. znát některé číslice, písmena, dopravní značky/
- rozlišovat některé obrazné symboly /piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí/

Časoprostorová orientace:

- rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět
- rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů
- sledovat očima zleva doprava
- chápat prostorové pojmy /vpravo, vlevo, nahoře, dole, .../

Základní matematické, početní a číselné pojmy a operace:

- rozpoznat geometrické tvary – čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník
- řešit labyrinty /sledovat cestu/

- posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 /např. o kolik je více a o kolik je méně

Řešení problémů, učení:

- samostatně se rozhodnout v některých činnostech
- verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit /např. jak staví stavbu, skládá puzzle/
- zacházet s předměty digitální technologie /funkce počítače/

Sebepojetí, city, vůle:

Sebevědomí a sebeuplatnění:

- zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i se známými dospělými, odmítnout neznámé dospělé
- umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit)
- přijmout roli ve hře

Sebeovládání a přizpůsobivost:

- reagovat přiměřeně dané situaci (odmítat agresí, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit)
- přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci
- umět se přizpůsobit změnám

Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy:

- přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládat se, potlačit projev agrese
- projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým
- přirozeně projevovat radost z poznaného a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek)
- přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit

Komunikace s dospělým:

- spolupracovat s dospělým
- rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání

Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech:

- spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem
- vyjednávat s dospělými i dětmi ve svém okolí, domluvit se na společném řešení

Sociabilita:

- obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého
- dohodnout se na kompromisním řešení
- chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené
- uvědomit si vztahy mezi lidmi /kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří/
- spoluvytvářet prostředí pohody
- důvěřovat vlastním schopnostem

Společenská pravidla a návyky:

- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat, co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy
- pojmenovat povahové vlastnosti
- pochopit funkci rodiny a jejich členů
- zacházet šetrně s pomůckami, hračkami, knížkami

Zařazení do třídy/do skupiny/:

- orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin /rodina, třída/
- vnímat odlišnost mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy
- projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce a úsilí

Kultura a umění:

- vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)
- zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností

Poznatky, sociální informovanost:

- zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují
- mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (poznatky o přírodě živé, neživé, o přírodních jevech, o lidech...)

chápat základní pravidla chování pro chodce

Adaptabilita ke změnám:

- zajímat se, co se v okolí děje, všímat si dění změn ve svém okolí, proměny
- vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje
- komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu, tepla, chování
- ctít oslavy svátků, slavností

Vztah k životnímu prostředí

- znát co je škodlivé a nebezpečné /různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou/ i neovlivnitelné /vítr, déšť, záplavy, teplo, sucho, mrazy/, co může ohrožovat zdravé životní prostředí
- chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti /na ulici, na hřišti/

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury i přírody, který děti obklopuje, o jeho rozmanitostech, proměnách

Kompetence k řešení problémů:

- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti, varianty, využívá přitom dosavadních zkušeností, fantazii, představivost
- zpřesňuje si početní představy, využívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

Komunikativní kompetence:

- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie)
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou

Sociální a personální kompetence:

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou

Činnostní a občanské kompetence:

- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřený aktuálnímu dění

Obsahová náplň:

Záměrem integrovaného bloku je vzbudit u dětí zájem o poznávání přírody, vhodným způsobem u nich rozvíjet a posilovat pozitivní vztah ke všemu živému, seznámit děti s charakteristickými znaky jarní přírody. Děti vlastním zkoumáním a pozorováním určují změny v přírodě, poznávají jarní květiny na zahradě a louce, aktivně se podílí na pěstování rostlin, seznamují se s různými druhy bylin, se způsobem pěstování a jejich využitím. Pomocí experimentování se seznamují s tím, co potřebují rostliny k růstu a s významem vody a slunce pro život na Zemi. Pozorují rašící pupeny, zkoumají jejich odlišnosti. Obdivují krásu kvetoucích stromů, sledují opylování květin, seznamují se s životem včel v úlu, s vývojem motýlů, objevují důležitost hmyzu na zahradě, louce. Děti využívají vlastních poznatků, zkušeností a také hledají informace v encyklopediích a knihách. Celek dětí seznamuje také s lidovými zvyky v tomto období. Pomocí hudebních, pohybových, pracovních a výtvarných činností se zapojují do přípravy velikonočních svátků, seznamují se jejich významem. Do světa pohádek, kouzel, imaginace a fantazie zavede děti oslava Svátku čarodějnic. Společně se děti připravují také na oslavu Dne matek. Prožitkovými činnostmi, observačním učením a modelovými situacemi se vžívají do role maminek, vnímají funkci rodiny, učí se spolupracovat, seznamují se s elementárními poznatky a prvky sexuální výchovy. Záměrem bloku je také hravou formou připravovat děti ke zdárnému absolvování důležitého mezníku v jejich životě – zápisu do základní školy, podporovat kladný vztah ke škole a přispívat k celkové připravenosti budoucího školáka.

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje)

Dítě a tělo:

- rozvoj pohybových schopností, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- uvědomění si vlastního těla

Dítě a psychika:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- vytvářet základy pro práci s informacemi
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Dítě a ten druhý:

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost:

- rozvoj společenského a estetického vkusu
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

Dítě a svět:

- osvojování jednoduchých poznatků o světě a životě, užitečných pro vytváření elementárního povědomí o přírodním prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- upevňovat pocit sounáležitosti s živou i neživou přírodou

Vzdělávací nabídka (co učitel dětem nabízí)

- činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu
- samostatný slovní projev na určité téma
- činnosti zaměřené na osvojování poznatků – odpovědi na otázky, práce s knihou, obrazovým materiálem, s médii apod.
- vyhledávání jarních květin při vycházkách, v dětských knihách, encyklopediích
- estetické a tvůrčí aktivity – výtvarné, literární, hudební, pohybové
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- aktivity přibližující dítěti svět kultury – návštěvy výstav /velikonoční/, výtvarné, hudební a dramatické činnosti, pohádkové dopoledne v knihovně
- využívání příležitostí seznamující dítě s různými tradicemi a zvyky – Velikonoce, Slet čarodějnic, Den matek
- poznávání přírodního okolí pomocí zkoumání, objevování, pozorování, sledování rozmanitosti a změn v přírodě /živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období/
- činnosti přispívající k péči o životní prostředí – školní zahrada
- pozorování klíčení semen, setí do truhlíků
- vysazování sazenic do mobilních zahrádek a následná péče o ně
- lisování lučních rostlin, vytváření herbáře
- činnosti s netradičními materiály a technikami
- spontánní hra
- výlety do okolí - pozorování hmyzu na zahradě, na louce a u rybníka, využití dětských mikroskopů a lup, encyklopedií a atlasů
- stavění hmyzích domečků
- pokusy a experimenty /s rostlinami - světlo a tma, teplo a zima, pokusy s vodou - obarvená voda, plave nebo neplave, rozpustí se nebo ne apod./
- velikonoční tvoření, výtvarné a pracovní činnosti, využití různých technik i netradičních
- ruční výroba papíru
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- logopedické hrátky – dechová, artikulační, fonační cvičení, sluchové hry apod.
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s nástroji a nářadím
návštěva základní školy, hra „Na školu“, manipulace se školními potřebami

Konkretizované očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace:

- postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly
- házet a chytat míč, užívat různé náčiní a nářadí
- být pohybově aktivní po delší dobu /10 minut a déle/ v řízené i spontánní aktivitě
- pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu
- doprovázet pohyb zpěvem, pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus

Jemná motorika, koordinace ruky a oka:

- pracovat se stavebnicemi, skládkami /stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku/
- kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů

- napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena
- tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím

Sebeobsluha:

- samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky
- udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce

Zdraví, bezpečí:

- znát základní zásady zdravého životního stylu /např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování/ a o faktorech poškozujících zdraví
- chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí /na veřejnosti, v přírodě/
- uvědomovat si, co je nebezpečné
- mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách

Jazyk a řeč:

Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání:

- mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí
- vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, ovládat sílu a intenzitu hlasu
- poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu
- rozkládat slova na slabiky, vyčlenit hlásku na začátku a konci slova

Poznávací schopnosti:

Vnímání:

- rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus
- sluchem rozlišit slova a hlásky ve slovech
- rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní a složené barvy
- odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat

Pozornost, soustředěnost, paměť:

- pamatovat si postup řešení /např. postup jednoduché stavby, určitý algoritmus, zapamatovat si umístění obrázku na konkrétním místě.../
- zapamatovat si různé zvuky zvířat, běžně užívaných předmětů i událostí, jednoduché taneční kroky, pořadí cviků nebo úkonů, krátký rytmický celek
- záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity viděné, slyšené

Tvořivost, vynalézavost, fantazie:

- navrhnout další varianty řešení /co by se stalo, kdyby.../
- využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí, experimentovat s materiály, barvami, mísit barvy
- improvizovat a hledat náhradní řešení

Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování:

- rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou /číslice, písmena.../
- napodobit základní geometrické tvary a znaky
- napodobit některá písmena, číslice
- poznat některé hudební znaky
- objevovat význam ilustrací, soch, obrazů

Časoprostorová orientace:

- rozlišovat a používat základní prostorové pojmy a těchto pojmů běžně užívat
- orientovat se v časových údajích v rámci dne

- rozlišovat roční období a jejich typické znaky
- rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět

Základní matematické, početní a číselné pojmy a operace:

- rozpoznat geometrické tvary a znaky
- orientovat se v číselné řadě 1 – 10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4, chápat číslo jako počet prvků
- chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat, dle společných či rozdílných znaků, zobecňovat, řešit jednoduché labyrinty, rébusy a hádanky

Řešení problémů, učení:

- projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy, znát některé dětské knihy a vyprávět o nich, informace vyhledat v encyklopediích
- slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché nápady, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus - omyl
- odlišit hru od systematické povinnosti

Sebepojetí, city, vůle:

Sebevědomí a sebeuplatnění:

- zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i se známými dospělými, odmítnout neznámé dospělé
- umět se rozhodovat o svých činnostech /samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit/
- přijmout roli ve hře

Sebeovládání a přizpůsobivost:

- reagovat přiměřeně dané situaci /odmítat agresi, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit/
- přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci
- umět se přizpůsobit změnám

Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy:

- přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládat se, potlačit projev agrese
- projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým
- přirozeně projevovat radost z poznaného a zvládnutého /radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek/
- přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit

Komunikace s dospělým:

- spolupracovat s dospělým
- rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání

Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech:

- spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem
- vyjednávat s dospělými i dětmi ve svém okolí, domluvit se na společném řešení

Sociabilita:

- obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení
- chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené
- uvědomit si vztahy mezi lidmi /kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří/

- spoluvytvářet prostředí pohody

Společenská pravidla a návyky:

- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy
- pojmenovat povahové vlastnosti
- pochopit funkci rodiny a jejích členů
- zacházet šetrně s pomůckami, hračkami, knížkami

Zařazení do třídy/do skupiny/:

- orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin /rodina, třída, herní skupina/
- vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy
- projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí

Kultura a umění:

- vyjádřit a zhodnotit prožitky /co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod./
- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností

Poznatky, sociální informovanost:

- zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují
- mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno /poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice/
- mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav

Adaptabilita ke změnám:

- zajímat se, co se v okolí děje, všímat si dění změn ve svém okolí, proměny komentovat, přizpůsobit oblečení - rozlišení pocitu chladu a tepla, chování
- vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje běžně
- ctít oslavy narozenin, svátků, slavností

Vztah k životnímu prostředí:

- znát, co je škodlivé a nebezpečné, co může ohrožovat zdravé životní prostředí
- všímat si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.
- být citlivý k přírodě

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury i přírody, který děti obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách

Kompetence k řešení problémů:

- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty; využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

Komunikativní kompetence:

- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává
/knížky, encyklopedie/
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou

Sociální a personální kompetence:

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí, a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou

Činnostní a občanské kompetence:

- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem, a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění

IB: „Máme rádi zvířata“

Obsahová náplň:

Tematický blok se zaměřuje na poznávání různých druhů domácích i volně žijících zvířat, živočichů a hmyzu jak v naší vlasti, tak i na celé planetě. Děti se pomocí pozorování, pohybových a smyslových her seznámí se životem zvířat, porozumí, že všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje. Umožní dětem uplatnit své předešlé zkušenosti a rozšířit je prostřednictvím pozorování a různých činností, které jsou motivačně propojeny tak, aby rozvíjely děti ve všech vzdělávacích oblastech.

Děti si tak vytváří povědomí o rozmanitosti přírody, učí se být citlivé a ohleduplné k přírodě. Hledají odpovědi na otázky, týkající se živých tvorů a vztahu člověka k nim. U dětí budeme rozvíjet fantazii při činnostech s různorodým materiálem, při tvoření z konstruktivních stavebnic. Budeme využívat okolní přírodu k pozorování na vycházkách do lesa, na louku, k rybníku, k potoku. Děti mohou pozorovat, zkoumat život hmyzu v „hmyzím domečku“. Život exotických zvířat dětem přiblíží vlastní pozorování v ZOO.

Děti se seznámí s tím, kolik péče zvířata potřebují a jaké nebezpečí jim hrozí při setkání s cizími zvířaty.

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje)

Dítě a tělo:

- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky /koordinace a rozsahu pohybu, pohyblivosti, dýchání apod./, ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Dítě a psychika:

- rozvoj komunikativních dovedností /verbálních i neverbálních/ a kultivovaného projevu
- posilování přirozených poznávacích citů /zvědavost, zájmu, radosti z objevování apod./
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení smyslově logickému /pojmovému/, rozvoj a kultivace paměti, pozornosti, představivosti a fantazie

Dítě a ten druhý:

- posilování prosociálního chování ve vztahu k druhému /v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod./
- rozvoj mluveného projevu, dokázat použít celou větu nebo souvětí, odpovídat na otázky celou větou
- respektovat ostatní kamarády a jejich projev, neskákat do řeči, být trpělivý, mluvit až ten druhý domluví

Dítě a společnost:

- rozvoj kulturně estetických dovedností /slovesných, výtvarných, hudebních, dramatických / produktivních a receptivních
- osvojování jednoduchých poznatků o světě a životě, užitečných pro vytváření elementárního povědomí o přírodním, kulturním prostředí o jejich rozmanitosti
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte

Dítě a svět:

- rozvoj schopností vážit si života ve všech jeho formách
- vytvářet povědomí o existenci živočichů žijících na jiných kontinentech
- upevňovat pocit sounáležitosti s živou i neživou přírodou

Vzdělávací nabídka (co učitel dětem nabízí)

- pohybové činnosti a hry s pravidly, napodobování pohybu zvířat, překonávání překážek při cvičení v tělocvičně i v přírodě
- vzdělávací listy a grafomotorická cvičení k tématu, individuální práce s dětmi
- kooperativní činnosti ve skupinkách nebo ve dvojicích
- artikulační cvičení ke zlepšení výslovnosti, gymnastika mluvidel, napodobování řeči zvířat, logopedické říkadla
- hry se slovy /rytmizace, určování hlásek/, přednes veršů a říkadel
- pozorování zvířat a hmyzu v přírodě- na zahradě (hmyzí domeček...), na vycházkách při pobytu venku
- exkurze na statku
- práce s obrázky, se zvířaty – popisování, třídění a přiřazování, řazení podle velikosti
- počítání, využití matematických výrazů
- hry a jiné aktivity podporující tvořivost, představivost a fantazii /výtvarné, dramatické, hudební/
- poslech pohádek, příběhů o zvířátkách, bajek, jejich reprodukce a dramatizace
- společenské hry- pexesa, hádanky, kvízy pro děti
- tvůrčí činnosti výtvarné a pracovní – tvoření s využitím různých technik a materiálů – papír, dřevo, odpadový materiál/PET víčka, ruličky od toaletního papír, textil atd./, kresba, malba, modelování, skládání z papíru
- hudební činnosti- zpěv písní o zvířatech, hra na tělo, vytleskávání, využití Orffových nástrojů
- hudebně pohybové a taneční hry, poslechové činnosti
- pozorování života zvířat a živočichů, výlet do ZOO, ukázka výcviku psa
- práce s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií, multimédií
- návštěva zverimexu

Konkretizované očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace:

- postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly
- pohybovat se rytmicky, udržet rytmus
- doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)
- zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami a materiály

Jemná motorika, koordinace ruky oka:

- tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím
- kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů
- zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly)

Sebeobsluha:

- pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesníky)
- postarat se o své osobní věci, o hračky, a pomůcky
- udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce

Zdraví, bezpečí:

- uvědomovat si, co je nebezpečné
- chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě)
- vědět jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit)

Jazyk a řeč:**Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání**

- spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií
- znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitelek)
- rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa
- sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat

Poznávací schopnosti:**Vnímání:**

- rozlišit zvuky známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus
- rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézat cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto)
- odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat

Pozornost, soustředěnost, paměť:

- soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru (např. sledovat pozorně divadelní představení a následně ho reprodukovat), nenechat se vyrušit- neodbíhat od činností, pracovat v klidu (např. vyřešit labyrint)
- dokončit hru (neodbíhat od ní) i rozdělanou činnost
- zapamatovat si různé zvuky zvířat

Tvořivost, vynalézavost, fantazie:

- spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného
- dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu)
- dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek

Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování:

- sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů
- poznat napsané svoje jméno, podepsat se tiskacím písmem své jméno, popř. grafický
- označit své výtvary (např. použít nějaký symbol)
- poznat některé hudební znaky

Časoprostorová orientace:

- rozlišovat vpravo- vlevo na vlastním těle, v prostoru, s oporou o nějaký předmět
- orientovat se v časových údajích v rámci dne (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu)
- orientovat se v prostoru podle slovních pokynů
- rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů

Základní matematické, početní a číselné pojmy a operace:

- rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý- velký, větší- menší, nejmenší- největší, dlouhý- krátký, vysoký – nízký, stejný)
- rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost (lehký- těžký, lehčí- těžší, nejlehčí- nejtěžší, stejně těžký)
- řešit labyrinty (sledovat cestu)

Řešení problému, učení:

- samostatně se rozhodnout v nějakých činnostech
- přicházet s vlastními nápady
- projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při nepochopení, zkoušet, experimentovat

Sebepojetí, city, vůle:

Sebevědomí a sebeuplatnění:

- uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je
- umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit)
- přijmout roli ve hře (např. jako organizátor, jako pozorovatel, jako spoluhráč)
- nebát se požádat o pomoc, radu

Sebeovládání a přizpůsobivost:

- přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci
- umět se přizpůsobit změnám
- přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří), umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostacích, být schopné se z něho poučit
- odhadnout na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné

Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy:

- odhadnout na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc)
- přijmout povinnosti, soustředit se na činnosti a samostatně ji dokončit
- přijímat pokyny

Komunikace s dospělým:

- spolupracovat s dospělým
- respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky)
- obracet se na dospělého o pomoc, radu atd.
- rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání

Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech:

- chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
- využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč, těla, apod.)

Sociabilita:

- obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení
- všímat si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnostech, počkat, vystřídat se)
- uvědomovat si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří)
- nepříjemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout

Společenská pravidla a návyky:

- chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat
- zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby
- pojmenovat povahové vlastnosti
- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy

Zařazení do třídy/skupiny/:

- orientovat se v rolích být a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování
- navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství
- cítit se plnohodnotným členem skupiny
- projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce a úsilí

Kultura a umění:

- vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se mi líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné spod.)
- zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vyjádřením s využíváním různých materiálů)
- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností

Poznatky, sociální informovanost:

- zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují
- rozumět běžným okolnostem a dějům a situacím, s nimiž se běžně setkáváme (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)
- uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný

Adaptabilita ke změnám:

- cítit oslavy narozenin, svátků, slavností
- zajímat se, co se v okolí děje, všímat si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě) proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování
- vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje, běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozené se tomuto dění přizpůsobovat

Vztah k životnímu prostředí:

- spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)

- být citlivý k přírodě
- uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu)

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi

Kompetence k řešení problémů:

- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických postupů
- zpřesňuje si početní představy

Komunikativní kompetence:

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky /řečovými, výtvarnými hudebními, dramatickými apod./
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

Sociální a personální kompetence:

- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost s druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlivost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky

Činnostní a občanské kompetence:

- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

IB: „Naše planeta Země“

Obsahová náplň:

Cílem tématu je seznámit děti s jednotlivými kontinenty na zeměkouli. Vytvořit u dětí povědomí o rozmanitosti naší země, o tom, že na naší planetě žijí různé rasy lidí, liší se barvou pleti, způsobem života a tradicemi.

Děti čeká velké dobrodružství, u kterého budou objevovat, poznávat, učit se novým věcem a vědomostem. Tento projekt nabízí širokou škálu dramatických a pohybových her, experimentů, výtvarných a pracovních vyjádření.

Pomocí pokusů a vlastního bádání se děti také seznamují s podobami vody, s koloběhem vody v přírodě, s problematikou nedostatku pitné vody ve světě, jak s vodou správně hospodařit. Postupně se seznamují s významem mapy a globusu, vytváří si základy pro práci s informacemi, seznamují se s projevy letního počasí, s proměnami přírody v letním období. Pozorují účinky počasí na přírodu i zdraví člověka- poučení o možných nebezpečích při bouřkách, záplavách, krupobití, vysoké teploty ... a vhodném chování při těchto jevech.

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje)

Dítě a tělo:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj u užívání všech smyslů
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních /vnímání, naslouchání, porozumění/ i produktivních /výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování/
- vytváření základů pro práci s informacemi
- posilování přirozených poznávacích citů /zvědavost, zájmu, radosti z objevování/
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě /uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti/

Dítě a psychika:

- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj schopností vyjádřit své pocity a dojmy
zajímá se o nové věci, využívá zkušenosti k učení
- rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě

Dítě a ten druhý:

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování vztahů dítěte k druhým lidem
- vytváření prosociálních postojů /rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, apod./

Dítě a společnost:

- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Dítě a svět:

- vytvoření povědomí o vlastní souměřitelnosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí
- poznávání jiných kultur

Vzdělávací nabídka (co učitel dětem nabízí)

- lokomoční pohybové činnosti /chůze, běh, skoky a poskoky, hody, lezení/
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty a materiálem
- zdravotně zaměřené činnosti /protahovací, uvolňovací, dechová a relaxační cvičení/
- smyslové a psychomotorické hry
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy
- společné diskuse, rozhovory, vyprávění podle skutečnosti i podle vlastní fantazie
- grafické napodobování smyslů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a čtení knížek
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky /časopisy, knihy, audiovizuální technika/
- námětové hry a činnosti
- činnosti zaměřené k vytváření /chápání/ pojmů a osvojování poznatků/ vysvětlování
- odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy
- pokusy s vodou /skupenství/
- cestování po mapě světa
- čtení a poslech příběhů o planetě Zemi tvořivé hry
- záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší /vlastnosti dané zeměpisným místem, narození, jazykem .../ a v čem jsou si podobní
- estetické a tvůrčí aktivity
- aktivity podporující sblížení dětí, uvědomování si vztahů mezi lidmi /kamarádství, přátelství, úcta/
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur /výtvarné, hudební a dramatické činnosti.../
- ekologicky motivované hravé aktivity /ekohry/
- využívání přirozených podnětů a situací a okolí dítěte k seznamování a elementárními, dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice
- oslava svátku dětí
- vycházky do přírody

Konkretizované očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace:

- otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace
- doprovázet pohyb zpěvem (při pohybových hrách, při rytmických činnostech)
- zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení

Jemná motorika, koordinace ruky a oka:

- provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami a materiály
- zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji

Sebeobsluha:

- udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce
- postarat se o své osobní věci, o hračky, pomůcky
- samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, používat ubrousek

Zdraví, bezpečí:

- uvědomovat si, co je nebezpečné
- vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, vědět, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)
- projevovat bezpečný odstup k cizím osobám

Jazyk a řeč:**Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání**

- používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky
- znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit
- vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky, v cizím jazyce

Poznávací schopnosti:**Vnímání:**

- správně reagovat na světelné a akustické signály
- odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat
- rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek)

Pozornost, soustředěnost, paměť:

- záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity, viděné i slyšené
- udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech

Tvořivost, vynalézavost, fantazie:

- rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie
- vyjadřovat fantazijní představy
- tvořivě využívat materiály a barvy, s barvami experimentovat

Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování:

- pochopit význam piktoqramu, znát význam značek a označení nebezpečí (elektřina, zákaz rozdělování ohně, zákaz koupání...)
- rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (číslice, značky ...)

Časoprostorová orientace:

- orientovat se v časových údajích v rámci dne
- rozlišovat základní časové údaje, uvědomovat si plynutí v čase
- rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima)

Základní matematické, početní a číselné pojmy a operace:

- chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné
- řešit jednoduché labyrinty, rébusy a hádanky

Řešení problému, učení:

- projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet knihy, atlasy, encyklopedie, vyhledávat informace v encyklopediích
- zacházet s předměty digitální technologie
- vymýšlet nová nebo alternativní řešení k běžným (jak by to šlo jinak, co by stalo, kdyby ...)

Sebepojetí, city, vůle:**Sebevědomí a sebeuplatnění:**

- umět kooperovat, dohodnout se s ostatními

- přijmout roli ve hře (např. jako organizátor, jako pozorovatel, spoluhráč)

Sebeovládání a přizpůsobivost:

- přijímat drobný neúspěch, vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří
- umět se přizpůsobit změnám

Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy:

- projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým
- přirozeně projevovat radost z poznání a zvládnutého

Komunikace s dospělým:

- spolupracovat s dospělým
- respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky)

Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech:

- spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
- využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla)

Sociabilita:

- porozumět běžným projevům emocí a nálad (vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost)
- cítit sounáležitost s ostatními
- nabídnout pomoc
- respektovat rozdílné schopnosti

Společenská pravidla a návyky:

- chápat podstatu hry a její smysl, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat
- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat, co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy

Zařazení do třídy /skupiny/:

- orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin a umět jim přizpůsobit své chování
- reagovat na sociální kontakt druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, nabídnutí spolupráce ...)

Kultura a umění:

- zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky
- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností
- všimnout si kulturních památek kolem sebe (zámek, pomník, zajímavá stavba ...)

Poznatky, sociální informovanost:

- mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur (znát typické znaky některých významných národů- přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde žijí jaká zvířata...)
- mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod. (např. o koloběhu vody, střídání denních i ročních období a jejich příčinách, některých planetách)

- mít poznatky o své zemi (znát název státu, státní vlajku, hymnu, prezidenta, hlavní město ...)

Adaptabilita ke změnám:

- vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem sebe plyne, vyvíjí se a proměňuje, běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobit

Vztah z životnímu prostředí:

- znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika spojené s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť, záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí
- být citlivý k přírodě
- uvědomovat si, že člověk a příroda se vzájemně ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- má elementární poznatky o světě lidí, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách
- orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

Kompetence k řešení problému:

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí
- spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty, využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost

Komunikativní kompetence:

- dovede využívat informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává
- ví, že lidé se dorozumívají jinými jazyky a, že je možno se jim učit

Sociální a prosociální kompetence:

- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlivost, agresivitu a lhostejnost
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní a jejich odlišnostem a jedinečností

Činnostní a občanské kompetence:

- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že svým chováním na něm podílí a, že je může ovlivnit
- zajímá se o druhé i o to, že co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění

7. Evaluační systém

Cílem evaluace výchovně vzdělávacího procesu v mateřské škole je zjistit a neustále zlepšovat jeho kvalitu. Posuzujeme zejména funkčnost, účinnost a efektivitu vzdělávání a jeho podmínky. Výsledky evaluace jsou využívány pro další směr kroků ve vnitřních i vnějších oblastech činnosti mateřské školy, včetně práce pedagogů.

7.1. Oblasti autoevaluace

a/ vnitřní

- soulad ŠVP a RVP PV, způsob zpracování, kvalita zpracování, obsah
- kvalita zpracování vzdělávací nabídky - TVP a jeho realizace
- kvalita výchovně vzdělávací práce pedagogů včetně součinnosti všech provozních zaměstnanců a zaměstnanců školní jídelny
- podmínky vzdělávání – věcných, bezpečnostních, psychohygienických a životosprávních, včetně kvality řízení organizace a kvality vedení lidí

b/ vnější

- šetření kontrolních orgánů a ČŠI
- kontroly zřizovatele
- hodnocení rodičů, případně širší veřejnosti

7.2. Prostředky autoevaluace

- pozorování
- záměrné pozorování (hospitace)
- průběžné, pravidelné i příležitostné rozhovory, diskuse, pedagogické porady
- analýza dokumentace třídní a školní
- analýza vzdělávacích programů
- dotazníková šetření, ankety
- záznamové hodnotící listy

7.3. Zásady pro evaluaci

- uvědomovat si nedostatky, nalézat a pojmenovávat zejména to, co se nám nedaří
- odhalovat a konkrétně pojmenovávat příčiny, proč tomu tak je
- volit nové účinnější postupy, ty znovu zpětně ověřovat a následně vyhodnocovat
- neustále porovnávat s cíli, podmínkami, riziky

7.4. Časový plán, odpovědnost

Oblasti evaluace	Sledované oblasti	Prostředky (metody, techniky)	Časový plán	Odpovědnost
ŠVP	<ul style="list-style-type: none"> - soulad ŠVP s RVP PV - plnění stanovených cílů - hodnocení vzdělávacího procesu, realizace - vhodnost ŠVP vzhledem k podmínkám - hodnocení práce pedagogů 	hospitace, hodnocení, porovnávání	dle změny (novela, zásadní změna v MŠ)	ředitelka školy, kolektiv
Roční plán	<ul style="list-style-type: none"> - naplňování stanovených cílů - podmínky vzdělávání - výsledky vzdělávání - kontrolní a hospitační činnost - spolupráce s partnery 	hospitace, hodnocení TVP, kontrolní činnost, dokumentace	1x za rok	ředitelka
TVP	<ul style="list-style-type: none"> - soulad s ŠVP - výsledky vzdělávání - výsledky dětí odcházejících do ZŠ - úroveň vzdělávacího procesu - podmínky vzdělávání - naplňování hlavních cílů 	<ul style="list-style-type: none"> - hodnocení témat, záznamy o dítěti - diagnostiky - metody a formy práce s dětmi, plánování, sledování vývoje 	2x ročně	pedagogičtí pracovníci
Hodnocení IB	<ul style="list-style-type: none"> - naplňování vzdělávacích cílů, očekávaných výstupů, klíčových kompetencí - respektování podmínek vzdělávání 	sledování, vyhodnocování, zaznamenávání výsledků	po ukončení IB	
Hodnocení tématu	<ul style="list-style-type: none"> - jak činnost děti baví - jak se děti zapojují, reagují - co se povedlo, co naopak nepovedlo - vyhodnocení své práce 	<ul style="list-style-type: none"> - sledování, pozorování, analýza - společné hodnocení dětmi a učitelkou - ústní 	denně, po ukončení tématu	učitelky, asistentky
Diagnostika dítěte	<ul style="list-style-type: none"> - sledování dosažených výsledků - sledování rozvoje a pokroku ve všech vzdělávacích oblastech 	<ul style="list-style-type: none"> - pozorování, pedagogická diagnostika - sběr materiálů, vzdělávacích listů, zprávy odborníků 	Průběžně, nejméně 3x ročně - záznam	učitelky
Sebehodnocení učitelky	<ul style="list-style-type: none"> - jak se daří naplňovat TVP - promyšlenost IB, vzdělávací práce - naplňování poslání školy - spolupráce s rodiči - slabé, silné stránky 	<ul style="list-style-type: none"> - diskuze - rozhovor - dotazníkové šetření - hospitace 	průběžně	učitelky, asistentky

Rozvrh kontrolní a hospitační činnosti obsahuje dokument zpracovaný na 1 školní rok.
"Kontrolní a hospitační činnost v mateřské škole".

8. Zdroje

Při tvorbě ŠVP byly použity tyto zdroje:

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (úplné znění k 1. září 2021)
Konkretizované očekávané výstupy RVP PV
Barevné kamínky
Autoevaluace - Zora Syslová
Školní zralost a dítě s SVP: v praxi mateřské školy

V Konici: 28.8.2022

Zpracovala: Hana Továrková, ředitelka školy

Integrované bloky zpracovaly:

Hana Továrková, ředitelka
Milada Kvapilová, učitelka
Lenka Řezníčková, učitelka
Kateřina Pírková, učitelka
Marie Herníková, učitelka
Marcela Rendárová, učitelka
Zdeňka Šmídová, učitelka
Jarmila Slámová, učitelka

Se Školním vzdělávacím programem byli seznámeni všichni zaměstnanci na Pedagogické radě a provozní poradě 30.8.2022